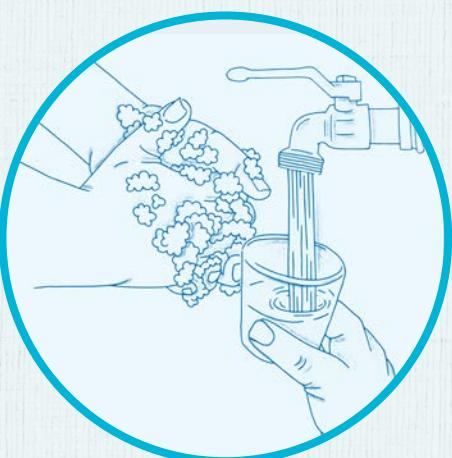

LI KAQI YAJEL COVID-19 UT EB' XTENAMIT AJ RALCH'OCH'

Xuhil li na'leb' tentook xb'aanunkil naxk'e li ONU
ut jalan chik molam chi rix li kaqi yajel COVID-19

Li rajom li hu a'in a'an xtenq'ankileb' laj ralch'och' ut eb' li nake'kolok xk'ulub' aj ralch'och'. Jo'kan aj wi' li molam Franciscans Internacional (FI) naxsik naq a'anaq jun xk'anjelab'aaleb' re naq te'k'aayq roksinkil li raatinul, chank ru naq k'uub'anb'il ut li na'leb' nake'xye li jalanjalang chi molam nak'anjelak chi rix XK'ulub' aj Ralch'och' re li Xmolamil Ab'l Tenamit re naq ink'a' ch'a'ajkaq k'anjelak sa' xteepal li qatenamit ut sa' jalan chik tenamit.

Li junjunq chi hu na'aatinak chi rix jalanjalang chi na'leb', sa' xtiklajik natawmank xch'olob'ankil li ch'a'ajkilal, chi rix a'an natawmank li tento raj xb'aanunkil, li k'a' ru nake'xye jalan chik molam ut sa' xraqik natawmank kiib' oxib' chik na'leb' natawmank sa' jalan chik hu re li junjunq chi na'leb'.

Yaal aj wi' naq li tento raj xb'aanunkil nayeemank, na'aatinak chi rix naq xsutunk li kaqi yajel COVID-19, naab'al reheb' a'an naruhank roksinkil cho'q re aatinak chi rix xnimqal ch'a'ajkilal ut chi rix li xk'ulub' li poyanam.

Li hu a'in na'aatinak chi rixeb' li na'leb' a'in:

- **Naq naru tat-ile'q ut li kutb'il b'an naq yook xyajoninkil li kaqi yajel COVID-19**
- **Xchaq'rabil naq maak'a'aq tz'eqtaanank**
- **Eb' li ixq ut na'leb' chi rix li ixqilal ut winqilal**
- **Xnawb'al li esilal chi rix li kaqi yajel COVID-19**
- **K'ulub'ank, chi nawb'il ut yeob'il resil naq yookeb' chi k'anjelak laj nimqi yakonel**
- **Mayeril b'anok**
- **Li ha' ut li saqob'resinkil ru**
- **Li K'ulub'ej ut naq tz'aqal toowa'aq**
- **Poyanam nake'kolok rix k'ulub'ej**

Li molam re FI naxb'anyoxi chi ru qana' Julieta Firmat naq xtenq'ank re xyiib'akileb' a hu a'in ut qana' Annelies Danielle Schubert rik'in xyiib'ankil li eetalil.

Li hu xyiib'amank wank aj wi' sa' Ingles, kaxlan aatin ut portugués sa' li muhil esil a'in: www.franciscansinternational.com/news/launches/factsheets

Li kaqi yajel COVID-19 ut eb' Xtenamit aj Ralch'och'

○○○●

Naq naru tat-ile'q ut li kutb'il b'an naq yook xyajoninkil li kaqi yajel COVID-19

Eb' laj ralch'och' jwal najt wankeb' chaq sa' k'aleb'aal, maak'a' aj wi' nake'aje'k wi' malaj ink'a' jwal k'ulb'ileb' chi b'ane'k. Jun chik, naq eb' laj ralch'och' **jwal q'uneb' chi ru** li nimqi yajel ut ak junxil aj wi' chaq ink'a' nake'xkuy xnumsinkil li ojb'il. Eb' laj ralch'och' li wankeb' sa' tenamit, jo' aj wi' li toj xe'chalk xb'aan li maq'ok ch'och', li neb'a'il, li k'aak'aleek xb'aan aj kookox, ut li xjot'b'al li k'a'ru reheb', jo'kan naq ink'a' k'ulb'ileb' sa'atqeb' li b'anleb'aal xb'aan li neb'a'il, li numtaak ut li tz'eqtaanank. Aran Brasil, tento naq li Molamil chi rix kawilal reheb' aj ralch'och' tento sa' xb'een xch'oolaninkil xkawilaleb' xtenamiteb' aj ralch'och' li wankeb' aj wi' sa' xteepalileb'. Yalb'an, naab'aleb' reheb' a'an moko wankeb' ta sa' teepal aj ralch'och' jo' li raqro, wankeb' sa' tenamit malaj li xikenaqeb' chi wank sa' jalan chik na'ajej sa' tenamit, b'ar wi' wank Molamil chi rix kawilal re Brasil, xb'aan naq li Xmolamil kawilal reheb' aj ralch'och' ink'a' nake'tz'aqlok ut maak'a'eb' xk'anjelob'aal.

Li tento xb'aanunkil

Xk'eeb'al li xch'oolaninkileb' chi chaab'il ut **jo' chank ru li xna'leb'eb'** chi rix li kawilal chi maak'a'aq **tz'eqtaanaak**, ha' yaal naxye li xchihab'eb', ma ixq ma winq naq yook li kaqi yajel COVID-19. Aajel ru naq wanq li k'a'ru nakolok reheb' chi ru li yajel, rilb'al li xyajeleb', li na'oksimank re saab'esink, ut rilb'aleb' naq aajelaq ru.

Franciscans International
A voice at the United Nations

www.franciscansinternational.org • geneva@franciscansinternational.org

Fastenaktion
Action de Carême
Azione Quaresimale

Li tento xb'aanunkil jo' nake'xye li molam:

Resil xk'anjal li na'aatinak chi rix xk'ulub'eb' xtenamiteb' aj ralch'och'

- “Eb’ laj jolominel, li k’aleb’aal ut xmolameb’ aj ralch’och’ te’xtus raj xkomoninkil rix li nimla yajel – malaj xtquq’ankil li ak wank- xsik’b’al ru sa’ xyanq li k’ a’ ru te’ruhanq xk’anjalankil xjuneseb’ ut li b’ar wi’ nake’raj xtenq’ankileb’. Sa’ li xtusulal li k’anjel tento raj xk’eeb’al chank ru risinkil xjuneseb’ li yajeb’ sa’ li k’aleb’aal, jo’ wi’ chank ru raatinankileb’, xtusub’ankil chi tz’aqal re ru rokikeb’ li nake’jolomink sa’ li k’aleb’aal, sa’ li teep re xtusb’al xb’eesinkil malaj naq te’okenq. Tento aj raj wi’ te’xxaqab’ poyanam re li k’aleb’aal jo’ aj jolominel re xb’eesinkil li k’anjel.”

Li naxye li ACNUDH: Li kaqi yajel COVID-19 ut li Xk’ulub’eb’ Xtenamit aj Rajch’och’

- “Xk’eeb’al sa’ ajl li na’leb’ chi rix li kawilal reheb’ aj ralch’och’, na’leb’ tik chapchook rik’in jalan chik k’ulub’, kama’ li k’ulub’ej chi rix naq te’xtaqla rib’ xjunes, li usaak, li yehom b’aanuhom, li k’ulub’ej chi rix li loq’laj ch’och’, li aatinob’aal ut chi rix li sutam.”
- “Xtikib’ankil xtusulal li k’anjel re naq te’ruhanq chi tz’aqonk chi ink’a’ sik’b’ilaq ruheb’ chi rix li kawilal jo’ naxk’ulub’al li xna’leb’eb’, tk’e sa’ ajl li xchihab’, li rixqilal ut xwinqilal, jo’kan aj wi’ xk’eeb’al li k’anjel chi rix b’ane’k ut li k’iresink.”
- “Xk’eeb’al aj wi’ li tk’anjelaq re xkolb’aleb’ rib’, xtz’ilb’al rix li yajel ut rilb’al sa’ junpaat li aajel ru cho’q reheb’ aj ralch’och’. Xkolb’aleb’, xk’eeb’al xloq’al li xk’anjeleb’ ut xk’eeb’al reheb’ laj xokol k’uula’al aj ralch’och’ li k’anjelob’aal jo’ aj k’anjel chi rix li kawilal li xb’een nake’k’uluk reheb’ li yaj, kama’ li xk’anjelob’aal nak’emank reheb’ jalan chik aj k’anjel.”
- “Rilb’al chi us naq li rahilal chi rix li kawilal ink’a’ tk’am chaq naab’al li kamk naq nake’usaak li qana’ rik’ineb’ li xk’uula’al ut eb’ li saaj ixq aj ralch’och’. Tento naq li molam nak’anjelak chi rix li kawilal reheb’ li ixq aj ralch’och’ k’eeb’ilaq xtuminal re xtenq’ankileb’.”
- “Ak rilb’alaqeb’ aj wi’ laj ralch’och’ li wankeb’ sa’ tenamit, xtenq’ankileb’ li nake’k’anjelak chi rix kawilal sa’ li tenamit ut xk’eeb’aleb’ sa’ ajl eb’ li taql aj ralch’och’ chi rix kawilal re xkolb’aleb’ ut xb’anb’aleb’ li wankeb’ xkaqi yajel COVID-19 chi moko tz’eqtaananb’ilaqeb’ ta.”
- “Rilb’al naq maa’ani ink’a’ t-ile’q yal sa’ xk’ab’ a’ naq ink’a’ kaw xjunxaqalil, jo’ chi yalaq k’ a’ ru chi b’alaq’iikil chi rix resil li xyajeleb’ laj ralch’och’ naq ink’a’ kaw xjunxaqalil. Xtawb’al ut risinkil li nat’iloc re li xb’anb’aleb’, jo’ aj wi’ naq sa te’wanq sa’ li xsutameb’.”

Xhu li nake’jolomink chi rix Xsachb’al li Tz’eqtaanank aran Brasil

- “Rilb’al naq eb’ laj ralch’och’, laj q’eqeb’ aj Brasil ut eb’ laj Quilombolas naq te’ile’q chi ink’a’ tz’eqtaananb’ilaqeb’, re ch’oolaniik ut b’ane’k chi chaab’il ut sumenb’ilaq sa’ li xna’leb’eb’, jo’ li xtz’ilb’al rix li kaqi yajel COVID-19, naq tz’aqalaq ru li esilal ut akaq oksinb’ilaq sa’ xna’leb’eb’, li k’ a’ ru te’roksi re li saab’esink, jo’ aj wi’ li tenq’ sa’ aajelal ru li nak’emank sa’ xk’ab’ a’ li nimla yajel.”

Resil xk'anjal Xjolomil Xmolamil Ab'l Tenamit li nakolok k'ulub'ej, chi rix chank ru wank xk'ulub'eb' li poyanam arin Watemaal

- “Xkuutunkil chi us li saaraq’ik ut li k’ehok ib’ sa’ aatin chi rix b’anok jo’ junxil ut li Molam chi rix li kawilal ut naq tchaab’ilo’q li b’ane’k sa’ xna’leb’aj ralch’och’ cho’q reheb’ aj ralch’och’, jo’ reheb’ li ixq ut kok’ ixqa’al.”

Yehom chi rix naq te’b’ane’q chi xjunil li poyanam ut chi junnaqik chi rix li kutb’il b’an re li kaqi yajel COVID-19

- “Eb’ li Awa’b’ejilal tentookeb’ sa’ xb’een xpaab’ankil chi xjunil li aajel ru, li jok’ihal li tumin aajel ru, re naq tento te’tz’aqonq chi xjunileb’ li poyanam, chi maak’ a’aq li tz’eqtaanank, naq te’kute’q re xkolb’aleb’ chi ru li kaqi yajel COVID-19. Xk’anjeleb’ li Awa’b’ejilal xk’eeb’al xb’aneb’ li poyanam re xkolb’aleb’ chi ru li xnimqal yajel li nab’onok, naq ink’ a’ chi k’ule’q ut xxaqab’ankil li yajel a’ an jun xnimqal k’anjel chi rix li k’ulub’ej re li kawilal. Jo’ chank ru li wank anaqwank, eb’ li Awa’b’ejilal tento tz’aqal sa’ xb’eneb’ xk’eeb’al li kutb’il b’an re li kaqi yajel COVID-19 reheb’ chi xjunil li poyanam.”

Li k'ulub'ej rebeb' xtenamit aj ralch'och chi rix li b'ane'k sumenb'il sa' li chaq'rab' a'in:

Sumk'uub' 169 re li OIT

- “Hoob’ xka’k’aalil raqal:

 1. Eb’ li Awa’b’ejilal tentook naq te’ril naq twanq cho’q rebeb’ xtenamit laj ralch’och’ li k’anjelak chi rix kawilal jo’ tz’aqal aajel ru, malaj naruuk aj wi’ naq te’k’eemanq li xb’ehil re naq te’ruhanq xk’uub’ankil rib’ chi rix chank ru te’ruhanq chi xk’anjelankil ut chi rilb’al li xkawilaleb’, re naq chi jo’ka’in sa wanqeb’ rik’in xkawilal eb’ li xjunxaqalil ut eb’ li xk’auxl.
 2. Eb’ li k’anjel te’b’eesimanq chi rix li kawilal tentook naq tuqub’anb’ilaq ru chi chaab’il, sa’ xyanqeb’ li komonil. Eb’ li k’anjel a’in tentook naq tuqub’anb’ilaq ru rik’in xtenq’aal xtenamiteb’ laj ralch’och’, jo’ wi’ tentook xk’eeb’al sa’ ajl li xsachomqeb’ nake’roksi re xq’axb’al li kutank, xpaayil li na’ajej wankeb’ wi’, eb’ li komonil nake’tz’aqonk wi’ ut li xyehom xb’aanuhomeb’; aajel aj wi’ ru rilb’al chank ru nake’xkol rib’ chi ruhatqeb’ li yajel, chank ru nake’xb’an rib’eb’ ut k’aa’ruheb’ li b’an nake’roksihatq.
 3. Rilb’al chank ru yook chi b’eesimank li saab’esink cho’q re li kawilal, tentook naq tk’eemanq xwankil li kawresink chi rix li saab’esink chi rix li kawilal sa’ eb’ li junjunq chi na’ajej, jo’ wi’ aajel ru li sumk'uub'ank rik'ineb' li molam nake’k’anjelak chi rix kawilal re naq sa’ komonil t-uxmanq li xk’anjelankil li kawilal.
 4. Li xk’anjelankil li kawilal tentook naq t-uxmanq li sumk'uub'ank rik'ineb' li jalan chik molam li nake’k’anjelak chi rix komonil wank, li nake’ilok re li xtuminal xsachomqeb’ li poyanam ut chi rix li yehom b’aanuhom li nake’uxmank sa’ li nimla tenamit.”

Xyehom li ONU chi rix Xk’ulub’eb’ laj K’alom

- “Oxib’ xka’k’aal raqalil:

 1. Eb’ laj k’alom ut jalaneb’ chik poyanam nake’k’anjelak sa’ k’aleb’aal wankeb’ xk’ulub’ xsahilankil naq kawaqeb’ ut sahaq xch’ooleb’. Ut wankeb’ aj wi’ xk’ulub’ chi ink’a’ tz’eqtaananb’ilaqeb’ re xk’ulb’al li naxk’le Awa’b’ejilal ut chi rix li kawilal.
 2. Eb’ laj k’alom ut jalaneb’ chik poyanam nake’k’anjelak sa’ k’aleb’aal wankeb’ xk’ulub’ re xk’ulb’al rix ut roksinkil li xb’aneb’ nake’roksi chaq chalen ut li chank ru nake’b’anok ut li xk’ulub’eb’ roksinkil li pim, li xul, li xpekulatq li tzuultaq’ut naq te’xkol rix.
 3. Eb’ li Awa’b’ejilal tento naq te’xsume naq te’roksi li na’ajej, li eechej ut li b’ane’k sa’ li k’aleb’aal chi ink’a’ tz’eqtaananb’ilaqeb’, jo’ aj wi’ li tz’aqal ra wankeb’, naq te’tz’aqk b’an, li kutb’il b’an re xnimqal yajel nab’onok, xch’oolaninkileb’ chi rix li k’iiresink, xyeeb’al li esil chi rix li xnimqal ch’ajkilal chi rix li kawilal li nach’i’ch’i’ink re li komonil, jo’ chank ru xkotzb’al ut xb’anb’al, rilb’aleb’ aj wi’ li toj yookeb’ chi tu’resink ut xkawresinkileb’ laj k’anjel chi rix li kawilal, xk’eeb’al sa’ ajl xtzolb’aleb’ chi rix li kawilal ut li k’ulub’ej”.

Xsumk'uub' Ab'lil tenamit chi rix Xsachb'al jar Paay Xtz'eqtaanankil li Poyanam sa' xk'ab'a' Xtenamitul

- “Ro’ raqalil:

Jo’ chank ru tz’aqal li teneb’anb’il ut li aajel ru tusb’il sa’ li xkab’ raqalil re li k’uub’, eb’ li Awa’b’ejilal li wankeb’ sa’ ajl nake’xsume naq ink’a’ chi wanq ut xsachb’al li tz’eqtaanank poyanam sa’ xk’ab’a’ li xtenamitul ha’ yaal chank ru ut xk’eeb’aleb’ li xk’ulub’ li poyanam naq junnaqikaqeb’ chi ru li chaq’rab’, chi moko sa’ xk’ab’a’ xtenamitul, rilob’al li b’ar nachalk re naq tyu’ami li k’ulub’ej a’in:

 - e) K’ulub’ej chi rix li komonil wank, kawresink ib’ ut jo’ tz’aqal chi rix li yehom b’aanuhom:
 - iv) Li k’ulub’ej chi rix li b’ane’k xb’aan li chaq’rab’, li ile’k sa’ li yajel, xk’ulub’eb’ ut li tenq’ naxk’le li chaq’rab”.

XKaalaju raqalil Xch'olob'ankil li K'ulub'ej naq chi Yalmanq tz'aqal Xsahil li Kawilal

- “Li xjolomil naxk'e chi ru naq li xtenamitul aj ralch'och' wank tz'aqal xchaq'rab'il naq wanqeb' rilb'al ut li xb'anb'aleb'. Li rilb'aleb'rik'in li b'ane'k tento naq kama'naq sa'li xyehom xb'aanuhom, naraj naxye, re naq ilb'ilaqeb' re xkolb'aleb', li b'anok ut li b'an jo' na'oksimank chaq junxil. Eb' li Awa'b'ejilal tentook te'xk'e xtuminal re naq eb' laj ralch'och' te'xxaqab', te'xtusub' ut te'ril chi us li k'anjel re naq te'xyal xsahil chi us li xkawilaleb' ut li xsahilaleb' xch'oool.”

Xyehom li ONU chi rix Xk'ulub'eb' Xtenamiteb' aj Ralch'och'

- “Kaahib' xka'k'aal raqalil:

 1. Eb' li xtenamit aj ralch'och' wankeb' xk'ulub' re naq te'b'ano'q jo' chalen chaq ut te'roksi li xna'leb'eb' chi rix li kawilal, jo' aj wi' xkolb'al li pim nab'anok, eb' li xul ut li natawmank chi ru li tz'uultaq'a. Eb' li poyanam aj ralch'och' wankeb' xk'ulub' re naq te'k'ehe'q sa' ajl chi moko tz'eqtaananb'ilaqeb' ta re roksinkil chi xjunil li b'anleb'aal ut chi rix li kawilal.
 2. Eb' li poyanam aj ralch'och' junnaqik li xk'ulub' re naq te'xyal xsahil chi us li xkawilaleb' ut xsahil xch'ooleb'. Eb' li Awa'b'ejilal te'xb'aanu li jwal aajel ru re naq yooq chi usaak li xk'ulub'eb' ut te'xyal xsahil chi junajwaak.”

Li kaqi yajel COVID-19 ut eb' Xtenamit aj Ralch'och'

○○●

Xchaq'rab'il naq maak'a'aq tz'eqtaanank

Eb' laj ralch'och' numtajenaq naq yookeb' reek'ankil xmay li tz'eqtaanaak naq yook li nimla yajel. Li chank ru li xyu'am, xyehom xb'aanuhom, naq naril li choxaalch'och', naq chapcho rik'in li loq'laj ch'och' ut li xb'ihomal li ruuchich'och' a'an nakolok rebeb' chi ru li nimla yajel. Yalb'an naq li Awa'b'ejilal moko yook ta xtenq'ankileb' laj ralch'och' chi ru li kaqi yajel COVID-19, aran **naq naxmux li xk'ulub'eb' chi rix li kawilal**, jo' aj wi' **chi rix li yu'am, yehom b'aanuhom, kawresink ib' ut tz'aqonk sa' komonil**. Qayehaq, aran Brasil, "li tz'eqtaanank sa' li Awa'b'ejilal ut yalaq b'ar li nach'i'ch'i'ink rebeb' laj ralch'och', laj q'eqeb' aj Brasil ut aj Quilonbolas tik xiikil wi' chik xb'aan naq xe'b'one'k xb'aan li kaqi yajel COVID-19."

Li tento xb'aanunkil

Xpatz'b'al chi ruheb' li Awa'b'ejilal naq, te'xk'e cho'q xb'een xk'anjeleb' ut chi rub'elaq naq **te'xpatz'** rebeb' li komon xe'ch'a'ajkiik, li k'anel tento xb'aanunkil, naru aj wi' rik'in xtenq'eb' li najtil tenamit re xkotz'b'al li rahilal naxk'am chaq li kaqi yajel COVID-19 sa' xyanqeb' laj ralch'och' re naq te'usaaq. Tento xch'oolaninkileb' li xk'ulub' ut li xmajelaleb' laj ralch'och' jo' aj wi' naq **chank ru nake'tz'eqtaanaak** chi rub'elaq ut naq yook li kaqi yajel COVID-19.

Franciscans International
A voice at the United Nations

www.franciscansinternational.org • geneva@franciscansinternational.org

Fastenaktion
Action de Carême
Azione Quaresimale

Li tento xb'aanunkil jo' nake'xye li molam:

Xch'utameb' li xch'uut ab'lil tenamit wankeb' xnawom chi rix "Xtenamit aj Ralch'och' ut li nimqal yajel"

- “Eb’ li Awa’bejilal tento raj nake’xk’ul chi tz’aqonk laj ralch’och’ sa’ chi xjunil li k’anjel na’uxmank re naq te’k’iraaq, li k’anjel chi rix li kawilal ut li tzolok sa’ li xna’leb’eb’ a’an raj aj wi’ xkomon k’anjel re li k’iraak. Aajel tz’aqal ru naq chi xjunil li k’anjel re naq te’k’iraaq wanq raj sa’ ajl li k’aa chik ru naxk’am chaq li nimla yajel sa’ xb’eeneb’ li ixq ut eb’ li kok’ ixqa’al aj ralch’och’ ut te’xk’e raj k’anjel re xsik’b’al xyaalal.”

Yehom chi rix naq xsutunk li kaqi yajel COVID-19 ut li k’ulub’ej chi rix kawresink ib’, li wank sa’ komonil ut li yehom b’aanuhom

- “Chi xjunileb’ li Awa’b’ejilal nake’tz’aqonk arin tento naq te’xb’aanu chi junpaat li k’anjel ak reheb’ aj wi’ ut jo’ wi’ rik’in xtenq’eb’ li ab’l tenamit, re xkolb’aleb’ ut xkotzb’al li ch’a’ajkilal naxk’am chaq li nimla yajel sa’ xyanqeb’ li jwal ra wankeb’ (...). Li tk’anjelatq a’aneb’, xk’eeb’al li ha’, xab’on ut li xb’an mitz’xul reheb’ li k’aleb’aal li maak’aaeb’ re; xk’uub’ankil naq tkolmanq rix li k’anjel, li tojleb’, li xtz’aqob’l tojleb’ reheb’ laj k’anjel ut xk’eeb’aleb’ sa’ ajl laj nuumeleb’ li maak’aaeb’ xhu, xxaqab’ankil li isiik sa’ na’ajej malaj naq ink’a’ te’xmaq’ li ochoch naq yooq li nimla yajel, xb’eesinkil li tenq’ reheb’ li komonil ut xk’eeb’al li tenq’ chi tuminal re naq wanqeb’ xtzakahemq chi xjunileb’ li wankeb’ sa’ raajelal ru, roksinkil aj wi’ li jalan chik na’leb’ chi rix li kawilal ut li nake’xk’anjela eb’ li ch’uut li jwal ra wankeb’, (...) kama’ aj wi’ eb’ laj ralch’och’ ut naq junnaqik naq tk’eemanq ut ttojmanq li mu esil re naq te’tzoloq.”

Eb’ li k’ulub’ej ut eb’ laj ralch’och’

- “Naxtoch’ xch’oooleb’ li nake’ajok re naq, jo’ chank ru naq xe’xsik’ xyaalal naq xsutunk li kaqi yajel COVID-19 , jo’ naq ak yookeb’ chik chi usaak xb’aan, naq te’xtenq’ahet’ ruuchileb’ laj ralch’och’, te’xb’eeseri rib’ jo’ naraj li Xmolamil Ab’l Tenamit chi rix xk’ulub’ aj ralch’och’ ut naq te’xpatz’ chank ru li xtaql li Xmolamil na’atinak chi rix a’in;”
- “Naxtoch’ xch’oooleb’ li Awa’b’ejilal naq te’xk’e tz’aqal sa’ ajl xk’ulub’eb’ aj ralch’och’, li jar paay ut chank ru naq naxchapi rib’ li tz’eqtaanank nake’xk’ul eb’ li tenamit ut eb’ li poyanam aj ralch’och’, b’ar wi’ na’ok naab’al li na’leb’ na’uxmank junxil ut li xnimqal na’leb’ nachalk sa’ xk’ab’al li kaqi yajel COVID-19, sa’ xhoonalil xb’aanunkil li k’anjel ak sumenb’il sa’ xtusulal li k’anjel chalen toj sa’ li chihab’ 2030, re li wakliik chi tz’aqal ut xtusb’al k’anjel re ab’l tenamit ut eb’ tz’aqal li qateepal, jo’ aj wi’ xtusulal li k’anjel t-uxmanq ut li roq ruq’m li Awa’b’ejilal te’b’aanunq re, b’ar t-oksimanq li nayeemank naq “maajun tkanaaq chi ixb’ej;”
- “Naxtoch’ xch’oooleb’ li Awa’b’ejilal re naq, jo’ chank ru wankeb’ ut chankeb’ ru li tenamit, re naq te’xxok ut te’xpuktasi li esilal ak rere li junq ch’uut, li xtojb’aleb’, jarub’ixq ut winq, li xchihab’eb’, xpaayil, ma yal aj nuumeleb’, li ink’a’ kawil junxaaqalil, li b’ar wankatqeb’, ut k’aa chik ru, re rilb’al ut xtquq’ankil ru li xb’ehil, li xk’anjelankil te’xb’aanu li molan nake’tenq’ank chi rix naq us te’wanq li tenamit ut eb’ li poyanam aj ralch’och’, yalok q’e re risinkil li tawasink li xchapinkil rib’ li tz’eqtaanank nake’uxk re, xch’utub’ankil ut xtusb’al ru li xrahilaleb’ laj ralch’och’ naq yookeb’ xyalb’al xq’e chi ru naq yook chi wi’ank li kaqi yajel COVID-19 ut xkuutunkil li k’anjel naq tkoolanimanq li najayalimank chi rix li wakliik chalen txik kutank ut xb’aanunkil li k’anjel toj chalen sa’ li chihab’ 2030.”

Li roq ruq’m li ONU re xtenq’ankileb’ li Ixq. Xsik’b’al xyaalal li kaqi yajel COVID-19:

- “Rab’inkileb’ xk’aa’uxl eb’ li ixq aj ralch’och’, jalanaq chik xk’anjelankil, re naq te’xye xk’aa’uxleb’ chi rix li na’leb’ re junnaqikal re xyiib’ankil, rilb’al ut roksinkil re xtoch’b’aleb’ xch’ool.”

Eb' li k'ulub'ej reheb' xtenamit aj ralch'och' sumenb'il sa'eb' li chaq'rab' a'in:

Xyehom li ONU chi rix Xk'ulub'eb' aj K'alom

- “Xb'een raqalil:
 - Lichaq'rab'a'in roksinkil aj wi'chi rixeb'laj ralch'och'ut eb'li komonil nake'k'anjelank li ch'och', li nake'b'eesink wakax, li komonil nake'xjal xna'aj malaj li yalaq joq'e nake'xjal (...).”

Sumk'uub' 169 re li OIT

- “Xb'een raqalil:

Cho'q reheb' li kok' ch'uut chi tenamit wankeb' sa'eb' li tenamit nake'r'il rib' xjunes, b'ar wi' li nake'k'utb'esink reheb' chi ruheb' li jun ch'ol a'an li komonil wank, li yehom b'aanuhom ut li xkawresink ib', eb' a'in nake'xb'eesesi li xyu'am sa'eb' li xk'aynaqil na'leb' malaj xb'aan junaq chaq'rab' ak reheb' aj wi'.

Cho'q reheb' li tenamit nayeemank naq aj ralch'och'eb' li wankeb' sa' tenamit nake'r'il rib' xjunes, sa' xk'ab'a' naq a'aneb' ralal xk'ajol li wankeb'chaq aran sa' xq'ehil rokikeb' laj kaxlan winq sa' li na'ajej a'an, aran ke'numtaak sa' xb'eeeneb'malaj naq ke'xxaqab'xnub'ajlil li na'ajej ut ha'yaal k'a'ru naxye li xchaq'rab'il nakolok malaj nakuutunk re xwanjikeb', li xk'a'uxleb' jo' chi xjunil li k'a'ru nake'xb'eesesi chi ru li xwanjikeb'.”

Li oxib' xka'k'aalil raqal chi aatin li tento xb'aanunkil chi rix Xk'ulub'eb' Xtenamit aj Ralch'och'

- “Li nake'jolomink nake'xxaqab'raatin naq “li tz'eqtaanank na'uxk reheb' laj ralch'och' a'an jun na'leb' rilom aj wi' xk'uub'ahomeb' li k'ilal molam naq tento te'xsik'xyaalal naq ink'a' chik twanq li tz'eqtaanank.”

Jalanatq chik hu naru roksinkil b'ar wi' tk'e rib':

Xyehom li ONU chi rix Xk'ulub'eb' Xtenamiteb' aj

Ralch'och'.

- “Xb'een raqalil:

Eb' laj ralch'och' wankeb' xk'ulub', jo' tenamit malaj poyanam, naq te'xyu'ami chi tz'aqal chi xjunil li k'ulub'ej re li poyanam sumenb'il sa'li hu re “Naciones Unidas ut li Declaración Universal de Derechos Humanos” ut k'ilal chaq'rab' re li ab'lil tenamit chi rix xk'ulub' li poyanam.”

Li kaqi yajel COVID-19 ut eb' Xtenamit aj Ralch'och'

○○○●

Eb' li ixq ut na'leb' chi rix li ixqilal ut winqilal

Chalen xtiklajik li nimla yajel, xnumtaak li **xtawasinkileb' li ixq** xk'am chaq li "tz'apam sa' ochoch". **Xyu'k aj wi' li ch'a'ajkilal** cho'q rebeb' li ixq rik'in li xsik'b'aleb' rib' naq maji'aq natiklaak chaq li nimla yajel. Jo'kan aj wi', cho'q rebeb' li ixq aj ralch'och', xb'aan naq ak chalen chaq naq moko chaab'il ta li xtojb'aleb' ut moko junelik ta wank xk'anjeleb', jun chik naq li xtawasinkileb' li ixq chapchook aj wi' rik'in naq moko junelik ta wank li nake'xsik' wi' rib'. Arin Watemaal naab'aleb' li saaj ixq aj ralch'och' nake'k'anjelak chi re kab'lal sa' xjolomil li tenamit, xe'isiik sa' xk'anjeleb' chi maak'a' b'ayaq li q'ajkamunkileb' chi maak'a' xtojb'al li xb'eeleb'aaleb' re suq'iik sa' xtenamiteb'.

Li tento xb'aanunkil

Xk'eeb'al li kaqi yajel COVID-19 sa' xyanq xnimqal k'anjal re li Awa'b'ejilal naq ak xmajelaleb' aj wi' li ixq ut li kok' ixqa'al ut li k'anjal re naq te'usaaq ut jo' aj wi' re **xkotzb'al li xtawasinkileb' li ixq** ut re **xsik'b'al xyaalal naq te'xsik' rib' chi juntaq'et**. Li k'anjal te'uxmanq re naq te'usaaq tento naq t-aatinaq chi rix li tz'eqtaanank li ak nake'xk'ul aj wi' chaq li ixqeb' aj ralch'och'. Jwal aajel tz'aqal ru naq te'k'eemanq **chi k'amolb'ehil** li ixq re xk'eeb'al chi b'ek li k'anjal re xraqb'al li tz'eqtaanank kinumtaak ut kixk'aama rib' yaq yook li nimla yajel.

Franciscans International
A voice at the United Nations

www.franciscansinternational.org • geneva@franciscansinternational.org

Fastenaktion
Action de Carême
Azione Quaresimale

Li tento xb'aanunkil jo' nake'xye li molam:

Xk'ulub'eb' li xtenamiteb' aj ralch'och' arin Ab'ya Yala ut Caribe jo' naxye li chaq'rab' yook roksinkil xb'aan li nimla yajel

- “Xk'eeb'al chi k'anjalak li xtusulal li k'anjal re risinkil li jar paay ru li tawasiik na'uxmank reheb' li ixq ut eb' li kok' ixq'a'al aj ralch'och', ra naq ink'a' chik te'taawasiiq naq yooq xtz'ilb'al rix ut naq te'tz'aqonq chi us.”

Li naxye li ACNUDH: Li kaqi yajel COVID-19 ut li Xk'ulub'eb' Xtenamit aj Rajch'och'

- “Ch'olch'ooq naq te'ruhanq xnawb'al li esilal re naq te'xkol rib' ut li tenq' cho'q reheb' li nake'tawasiik ut xnawb'al chank ru naq te'tz'aq li tenq' chi rix xjunxaqaalileb' ut li k'iiresink naq yook li nimla yajel.”
- “Xk'eeb'al sa' ajl li xmajelaleb' li ixq ut eb' li kok' ixqa'al aj ralch'och' re naq ink'a' te'xkul li rahilal chi rix li xkawresinkil rib' naq yooq li nimla yajel.”

Xhu li nake'jolomink chi rix Xsachb'al li Tz'eqtaanank aran Brasil

- “Aatinak chi rix li xmajelaleb' li ixq aj ralch'och', jo' aj wi'eb' li ixq aj q'eq wankeb' Brasil ut eb' laj Quilombolas naq yooq li nimla yajel ut re tz'aqal naq te'wanq xchaab'il k'anjal, te'ruhanq xk'eeb'al xtzolb'aleb' ut li k'anjal chi rix li kawilal jo' wi' li k'iiresink, li xtz'aqonik b'ar naxaqab'amank li na'leb', jo' aj wi' li k'anjal tento xb'aanunkil naq maak'a'q li xtawasinkileb' li ixq naq yooq li nimla yajel.”

Li roq ruq'm li ONU re xtenq'ankileb' li Ixq. Xsik'b'al xyaalal li kaqi yajel COVID-19

- “Li k'a'uxl tyeemanq wanq sa' xyanq xtz'aqonikeb' re naq li ixqeb' aj ralch'och' te'ruhanq chi jitok chi ch'olch'ook ru. Jo'kan aj wi' xk'eeb'al li k'anjal re xyalb'aleb' xq'e naq ink'a' chi wanq li tawasink ut li k'anjal aajel ru xb'aanunkil re xsik'b'al xyaalal naq tkotzq li nimla yajel, sa' xq'ehil aj wi' xkolb'al rixeb' li xchaab'il na'leb' kama' jalan chik molam reheb' ixq aj ralch'och' b'ar wi' natikib'amank xb'anb'al li kaqi yajel COVID-19.”
- “Rab'inkil xk'a'uxl xch'uuteb' li ixq aj ralch'och' b'ar wi' t-oksimanq ak' na'leb', re xxokb'al li xk'a'uxleb' chi rix li juntaq'eetal re xk'uub'ankil, xtz'ilb'al rix ut roksinkil li na'leb' re ajsink uhej.”

Eb' li k'ulub'ej reheb' li ixq sumenb'il sa'eb' li chaq'rab' a'in:

Xsumk'uub' ab'l tenamit chi rix K'ulub'ej re Wank ut Tz'aqonk

- “Rox raqalil

Eb' li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk sa' li k'uub' a'in nake'xsume naq li ixq ut winq te'xyu'ami li xk'ulub'eb' re li wank ut tz'aqonk jo' yeeb'il sa' li sumk'uub' a'in.”

Xsumk'uub' ab'l tenamit chi rix li K'ulub'ej re Kawresink ib', Komonil Wank ut Yehom B'aanuhom

- “Rox raqalil

Eb' li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk sa' li sumk'uub' a'in nake'xsume naq li ixq ut winq junnaqik naq te'xyu'ami li xk'ulub'eb' chi rix li kawresink ib', komonil wank ut yehom b'aanuhom jo' yeeb'il sa' li sumk'uub' a'in.”

Sumk'uub' re Xsachb'al jar Paay chi Tz'eqtaanank nab'aanumank re li Ixq

- “Junlaju raqalil:

Eb' li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk arin te'xb'aanu chi xjunil li k'anjal tuqtu ru re xsachb'al li tz'eqtaanank nab'aanumank re li ixq sa' li xk'anjal re naq tyu'ami jo' naq naxyu'ami li winq eb' li k'ulub'ej a'in (...)"

- “Kaalaju raqalil:

1. Eb' li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk arin te'xk'e sa' ajl li ch'a'ajkilal nake'xk'ul li ixq wankeb' sa' k'aleb'aal ut li xwankilal xk'anjal naxb'aanu rik'in xkawresinkil li xjunkab'al ut jo' aj wi' li xk'anjal b'ar wi' ink'a' tojb'il, te'xb'aanu chi xjunil li k'anjal naxk'ulub'an re naq chi oksimanq li k'a'ru xyeemank sa' li chaq'rab' chi rix li ixq wankeb' sa' k'aleb'aal."
2. Eb' li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk arin te'roksi chi xjunil li tuqtuukil na'leb' re xsachb'al li tz'eqtaanank na'uxk reheb' li ixq sa' eb' li k'aleb'aal re naq chi xaqqab'amanq li juntaq'eetilal rik'in li ixq ut li winq, li xtz'aqonik li xwaklesinkil li k'aleb'aal ut li rusilal li k'anjal (...)"

B'eleelaju raqalil chi aatin li tento xb'aanunkil chi rix li Tawasiik naxk'ul li Ixq

- “Eb' li ixq wankeb' sa' k'aleb'aal xiwwiw wankeb' chi ru li xyu'am xb'aan naru naq te'tawasiiq sa' xk'ab'a' li junxil na'leb' naq wankeb' rub'el taql sa' k'iila k'aleb'aal. Li kok' ixqa'al wankeb' aran xiwwiw aj wi' wankeb' xb'aan naq naru naketawasiik nake'mine'k chi muxe'k naq nake'elk chaq sa' xk'aleb'aaleb' re xsik'b'aleb' xk'anjal.”

Xyehom li ONU chi rix Xk'ulub'eb' Xtenamiteb' aj Ralch'och'

- “Jun xka'k'aal raqalil:

2. Eb' li Awa'b'ejilal te'roksi li chaab'il k'anjal ut naq aajelaq ru, xb'aanunkil li k'anjal re naq junelik chaab'ilal q li wanjikek' sa' li waklesink ib' ut sa' li komonil wank. Laj ralch'och' te'ilmanq aj wi' chi us li xk'ulub'eb' ut li xmajelaleb' li cheekal poyanam, li saaj, li kok'al ut eb' li ink'a' kaw xjunxaaqalil.”

- “Kiib' xka'k'aal raqalil:

1. Sa' li roksinkil li yehom a'in, aran t-ilmanq tz'aqal chi us li xk'ulub'eb' ut li xmajelaleb' li cheekal poyanam, aj ralch'och', jo' eb' aj wi' li ixq, li saaj, li kok'al ut eb' li ink'a' kaw xjunxaaqalileb'.
2. Eb' li Awa'b'ejilal te'roksi li na'leb' rechb'eeneb' laj ralch'och', re naq chi ch'olaaq naq eb' li ixq ut eb' li kok'al aj ralch'och' re naq kolb'ilaqeb' chi ru li tawasiik ut li tz'eqtaanaak.”

Xyehom li ONU chi rix Xk'ulub'eb' laj K'alom

Jalanatq chik hu naru roksinkil b'ar wi' tk'e rib'

- “Xkab’ raqalil:
2. Sa’ roksinkil li taql a’in tk’eemanq tz’aqal sa’ ajl li xk’ulub’eb’ laj k’alom ut jalaneb’ chik poyanam nake’k’anjelak sa’ k’aleb’aal, eb’ tz’aqal li cheekeb’, eb’ li ixq, li saaj, li kok’al ut li poyanam ink’a’ kaweb’ xjunxaqalil, naq ch’olch’ooq naq li yalok q’e naq ink’a’ chik yooq li k’iila paay chi tz’eqtaanank.”
- “Xka raqalil:
1. Eb’ li Awa’b’ejilal te’roksi chi xjunil li chaab’il na’leb’ re xsachb’al li jar paay chi tz’eqtaanank nab’aanumank reheb’ li ixq aj k’alom ut jalaneb’ chik nake’k’anjelak sa’ k’aleb’aal ut xk’anjelankil naq te’wakliiq xch’ooleb’ re naq te’xyal xsahil chi juntaq’eeetaq rik’ineb’ li winq li xk’ulub’eb’ ut li ach’ab’aaq re naq te’ruhanq chi k’anjelak re xwaklesinkileb’ rib’, li komonil wank, tz’aqonk ut li xyehom xb’aanuhom naxb’aanu sa’ k’eleb’aal, tz’aqonk chi sa’ ut xyalb’al xsahil chi maak’aa’ k’auxlak.
 2. Eb’ li Awa’b’ejilal te’ril chi us naq eb’ li ixq aj k’alom ut jalaneb’ chik nake’k’anjelak sa’ k’aleb’aal te’xyu’ami li xk’ulub’eb’ chi moko sik’b’ilaqeb’ ta ru, li ach’ab’aaq xaqab’anb’il sa’ li taql a’in ut jalan chik na’el sa’ ab’lil tenamit chi rix li k’ulub’ej, jo’ tz’aqal chi rixeb’ a’in:
 - a. Tz’aqonk sa’ junnaqikal ut chi tz’aqal re ru, sa’ xk’uub’ankil ut xk’anjelankil li tusub’anb’il ru chi rix li wakliik chi rix chi xjunil li aajel ru;
 - b. Junnaqikaq li tz’aqonk naq ilb’ilaq li kawilal ut li sahil ch’oolej ut li ile’k sa’ li b’anleb’aal, xk’ulb’al li esilal, na’leb’ ut li tenq’aaq chi rix xk’uub’ankil li k’iiresink;
 - c. Ok sa’ ajl sa’ li molam nake’k’anjelak chi rix li xtenq’ li komonil;
 - d. Ok sa’ ajl sa’ chi xjunil li tzolok ut li tzolok re li Awa’b’ejilal, jo’ xtzolb’al li nimqi poyanam, jo’kan aj wi’ li k’anjel nawank sa’ k’aleb’aal ut b’ar wi’ nayeemank li esilal, re naq chaab’il chik te’k’anjelaq;
 - e. Xk’uub’ankil li ch’uut re te’xtenq’rib’, ch’uut ut komon k’ay re naq chi xjunileb’ te’tz’aqonq chi junnaqik re xsik’b’aleb’rib’ re naq wanqeb’ xk’anjel malaq te’xk’anjela li reheb’;
 - f. Tz’aqonk sa’ chi xjunil li k’anjel sa’ li k’aleb’aal;
 - g. Ok sa’ ajl naq junnaqik te’tenq’aaq rik’in li tumin, li to’ tumin ut li to’ re li awk, li tenq’ re xsik’b’al b’ar li k’ayink ut li xk’anjelankil chi tuqtuuq ru;
 - h. Tz’aqk sa’ junnaqikal li ch’och’, li rawinq li tz’uul taq’a, ruhank roksinkil ut xk’anjelankil chi junnaqik, naq junnaqikaq rilb’aleb’ malaj ok sa’ ajl sa’ xjalb’al li reechaninkil li ch’och’ ut xtusulal li k’anjel naq te’xtaw wi’ chik li xna’ajeb’.
 - i. Naq wanq xchaab’il k’anjeleb’, naq junnaqikaq li tojleb’ ut naq wanq’ sa’ xb’een li tojleb’ ut okenk sa’ k’anjel b’ar wi te’xtaw xtumineb’.
 - j. Kolb’ilaqeb’ chi ru li jar paay chi tawasiik.”

Oxlaju xka’k’aalil raqal chi aatin li tento xb’aanunkil chi rix Xk’ulub’eb’ li Ixq wankeb’ sa’ K’aleb’aal

- ”Eb’ li ixq wankeb’ sa’ k’aleb’aal wank aj wi’ naq ink’a’ nake’k’ehet’ sa’ ajl re k’amok b’ehil ut naq te’xye li xk’auxlub’ yalaq b’ar. Jwal nake’ch’aa’ajkiik wi’ chik xb’aan li tawasiik sa’ xk’ab’aa’ li ixqilal ut naq ink’a’ nake’ab’iik sa’ raqleb’ aatin ut ink’a’ nake’kole’k chi us xb’aan li chaq’rab’. Moko naru ta xyeeb’al naq ink’a’ aajel ru xk’eeb’al xkawileb’ xch’ool, naq te’xye li us cho’q reheb’ ut naq te’okenq li wankeb’ sa’ k’aleb’aal re xb’eesinkil li xkomonil ut li jolomink. Naq maak’aa’ nake’ajmank wi’, eb’ li Awa’b’ejilal ink’a’ aj wi’ sa twakliiq.”

Li kaqi yajel COVID-19 ut eb' Xtenamit aj Ralch'och'

○○○●

Xnawb'al li esilal chi rix li kaqi yajel COVID-19

Li esilal chi rix li kaqi yajel moko jalb'il ta sa' raatineb' aj ralch'och', li k'a' ru naxye chi sa' **moko nak'anjelak ta** chi moko sa ta xtawb'al ru cho'q reheb' xtenamit aj ralch'och'. Naq ch'a'ajk xtawb'al li esilal, li nimla yajel **jwal xiwxiw wi' chik cho'q reheb' xtenamit aj ralch'och'**. Arin Watemaal junqaq na'leb' chi rix li kaqi yajel COVID-19, x'isimank chi huhil ut xk'eeemank resil sa' kaxlan aatin, us ta li chaq'rab' naxye naq tk'eeemanq sa' ajl raatineb' xtenamit aj ralch'och'.

Li tento xb'aanunkil

Xk'eeb'aleb' xnaw laj ralch'och' **chi kok'aq xsa' li esilal, chi tiktook ut chi ch'olch'ook ru** chi rix li kaqi yajel COVID-19. Li esilal a'in tento **xk'uub'ankil hab'an xpatz'b'al reheb' xtenamit aj ralch'och'**, sahaq xtawb'al ru li esil ut sa' raatineb' laj ralch'och' ut xpuktasinkil li esilal jo' nake'xb'aanu a'aneb'.

Franciscans International
A voice at the United Nations

www.franciscansinternational.org • geneva@franciscansinternational.org

Fastenaktion
Action de Carême
Azione Quaresimale

Li tento xb'aanunkil jo' nake'xye li molam:

Xk'ulub'eb' li xtenamit aj ralch'och' arin Ab'ya Yala ut Caribe jo' naxye li chaq'rab' yook roksinkil xb'aan li nimla yajel

- “Xk'ojob'ankil xk'anjelankil re naq truhanq roksinkil ut xchaab'ilob'resinkil xna'aj xb'eesinkil li esil ut li esilal naq tk'eemanq xloq'al li na'ajej b'ar wi' xk'eemanq li k'anjelob'aal jo' xk'eeb'al xwankil xk'ulub'eb' aj ralch'och' sa' li teepaleb'. Li k'angel a'in tk'e sa' ajl xtzolb'aleb' sa' muhil, roksinkil li ak' k'anjelob'aal, naq aajelaq ruheb' aj jalol aatin ut xtzolb'aleb' sa' li xkomonileb' laj ralch'och' chi rixeb' li na'leb' a'in.”

Resil xk'angel li na'aatinak chi rix Xk'ulub'eb' Xtenamiteb' aj Ralch'och'.

- “Eb' laj ralch'och' li wankeb' sa' tenamit ut sa' k'aleb'aal tento te'xk'ul li esilal chi tiktook ut chi saqenk ru chi rix li ile'k ut xb'anb'aleb' rib' naq yook li nimla yajel, kama' chi rix xtenq'ankileb' li nake'tawasiik, naq yook li tz'apam, li esil a'in tento naq wanq sa' raatinob'aaleb' ut sahaq xtawb'al ru (sa' puktasib'aal aatin, hu sahaq xyaab'asinkil ut jalan chik puktasib'aal) li nake'roksi sa' xkomonileb'. Eb' li Awa'b'ejilal tento raj te'xk'e xtuminal li jo' chank ru nake'xb'eesi li na'leb' a'in li xtenamiteb' laj ralch'och'.”

Li naxye li ACNUDH: Li kaqi yajel COVID-19 ut li Xk'ulub'eb' Xtenamiteb' aj Rajch'och'.

- “Rilb'al naq chi k'eemanq sa' ruq'meb' xtenamit aj ralch'och' li wankeb' sa' li xnajter teepaleb', li wankeb' sa' tenamit, li esilal chi tiktook, tawb'ilaq ru ut chi ch'olch'ooq chi rix li xb'anb'al ut rilb'aleb', re xsik'b'al li tenq' naq akaq yooq chi tiklaak li yajel ut li k'a' ru nake'xb'aanu re xkolb'aleb' rib' chi ru li nimla yajel, tk'eemanq sa' xk'iha raatineb' aj ralch'och' (chi yeeb'il, chi tz'iib'anb'il cho'q reheb' kok'al).”
- “Xtenq'ankil li k'ehok esilal rechb'eeneb' ut reheb'li xtenamit aj ralch'och' chi rix li nimla kaqi yajel COVID-19, xk'eeb'al aj wi' li esilal reheb' li poyanam ink'a' kaw xjunxaqaqalil, jo' chank ru nake'xtaw ru, xpatz'b'al ut xyiib'ankil reheb' xmolamil li poyanam ink'a' kaw xjunxaqaqalil ut li ruuchileb' aj ralch'och'. Xk'eeb'al li esilal reheb' xtenamit aj ralch'och' sa' raatinob'aaleb' chi rix chank ru naq te'xkol rib', rik'in xtenq' li ruuchileb' ut li xmolameb', re naq li esilal tawb'ilaq ru jo' sa' li xyehom xb'aanuhom'jo' aj wi' reheb' li poyanam ink'a' kaw xjunxaqaqalil ut xk'eeb'aleb' chi tz'aqonk li saaj aleb' aj ralch'och' sa' xpuktasinkil li esilal chi rix li kaqi yajel COVID-19 sa' li xk'aleb'aaleb', ut roksinkil li puktasib'aal esil nake'roksi sa' li komonil.”
- “Ch'olch'ooq naq truhanq roksinkil li esilal chi rix naq te'xkol rib' ut li tenq' cho'q reheb' li nake'tawasiik, chank ru te'xk'ul xtenq'eb' li jwal aajel ru naq kawaq li xjunxaqaqalileb' ut chi rix li k'iiresink naq yook li yajel.”

Yehom chi rix naq xsutunk li kaqi yajel COVID-19 ut li K'ulub'ej chi rix Kawresink ib', li Wank sa' Komonil ut li Yehom B'aanuhom

- “Aajel ru naq wanq li esilal chi tz'aqal re ru ut chi tawb'ilaq ru chi rix li nimla yajel, jo' naq ink'a' chik yooq chi b'onok li yajel, re xkolb'al li tenamit naq ink'a' ch'olch'ook li esil. A esil a'an jwal tk'anjelaq aj wi' re naq ink'a' li xiwank ut xtz'eqtaanankileb' li wankeb' sa' rahilal ut li ak wankeb' xxulel li kaqi yajel COVID-19 sa' xtiib'eleb'. Li esilal kok'aq xsa' xnumsinkil, chi tawb'ilaq ru ut chi xjunil li aatinob'aal reheb' aj ralch'och'. Aajel aj wi' ru xsik'b'al xyaalal chank ru xseeb'ankil naq truhanq roksinkil li mu esil (internet) chi junpaat.”

Li k'ulub'ej rebeb' xtenamit aj ralch'och' chi rix li esilal sumenb'il sa' eb' li chaq'rab' a'in:

Sumk'uub' 169 re li OIT

- “Lajeeb’ xka’k’aal raqalil
 1. Eb’ li Awa’b’ejilal tento te’roksi li na’leb’ a’ yaal naxye li xjunixil na’leb’eb’ ut xyehom xb’aanuhom li tenamit nake’tz’aqonk, re naq te’k’eemanq chi xnaw li xk’ulub’eb’ ut li teneb’anb’il sa’xb’eeneb’, jo’ chi rix li k’angel, li chank ru te’xkawresi rib’, li tzolok, kawilal, li tenq’ naxk’e li Awa’b’ejilal ut li k’ulub’ej li wankeb’ sa’ li sumk'uub' a'in.
 2. Re a’in, tento xsik’bal, wi raj aajel ru li hu jalb’il ru, ut roksinkil li puktasib’aal esil re chi naab’al sa’ raatinob’aalet’ li xtenamit aj ralch’och’.”

Sumk'uub' re Xsachb'al jar Paay chi Tz'eqtaanank nab'aanumank re li Ixq

- “Xlaje raqalil:
Eb’ li Awa’b’ejilal nake’okenk arin, te’roksi chi xjunil li na’leb’ re risinkil chi xjunil li tz’eqtaanank na’uxk rebeb’ li ixq, re naq junnaqikaq li xk’ulub’eb’ rik’in li winq sa’ li xk’ulb’al li tzolok re naq chi juntaq’eeto’q li xk’ulub’ li ixq ut li winq ut xb’aanunkil li k’angel jo’ tento:
(h) Roksinkil li k’angelob’aal ak re aj wi’ li tenq’ank naq wanq li kawilal ut li sahil ch’oolejil sa’ li junkab’al”.

Sumk'uub' re Xsachb'al jar Paay Xtz'eqtaanankil li Poyanam sa' xk'ab'a' Xtenamitul

- “Xwuq raqal:
Eb’ li Awa’b’ejilal nake’tz’aqonk arin nake’xsume xb’aanunkil li k’angel li tb’aanumanq sa’ junpaat ut chi chaab’il, chi rix li tzolok, li yehom b’aanuhom, li esilal, re naq maak’aaq chik li yib’ aj na’leb’ chi rix li tz’eqtaanank poyanam sa’ xk’ab’a’ xtenamitul, re naq chi wanq xtawb’al ru, kuyuk, li lo’yil chi rib’ileb’ rib’ li tenamit, li poyanam jalanjalang xtenamitul, jo’ aj wi’ xyeeb’al resil li naraj ut li nakuutunk re li Xhu naxk’e li Xmolamil ab’l tenamit, Yehom chi rix k’ulub’ej re li Poyanam, Xhuhil Xyehom Xmolamil ab’l Tenamit chi rix risinkil li tz’eqtaanank poyanam xb’aan xtenamitul ut li wank sa’ li hu a’in.”

Kaalaju xka’k’aal raqalil Xch’olob’ankil li K’ulub’ej chi rix Xyeeb’al li K’a’uxlej ut Aatin

- “Re naq wanq li k’ulub’ej chi roksinkil li esilal, li Awa’b’ejilal nake’tz’aqonk arin, tento raj naq te’yal xq’e xk’eeb’al resil xk’angel li Awa’b’ejilal re naq li tenamit tsik’ ru li esilal naraj xnawb’al. Eb’ li Awa’b’ejilal nake’tz’aqonk arin te’yal raj xq’e chi us re naq sahaq xtawb’al, sa’ junpaat, tk’anjelaq rebeb’ ut sahaq roksinkil li esilal.”

XKaalaju raqalil Xch’olob’ankil li K’ulub’ej naq chi Yalmanq tz’aqal Xsahil li Kawilal

- “Li k’ulub’ej chi rix chi xjunil li kawilal ut yalaq b’ar, naxk’e sa’ ajl li na’leb’ aajel ru, naq li roksinkil ha’yaal naxye chank ru wank xchaq’rab’li li tenamit nake’tz’aqonk arin:
 - b) Naq truhanq xnawb’al: Eb’ li na’ajej, li k’aaq re ru na’oksimank chi rix li kawilal, naru nake’roksi chi xjunileb’ li poyanam, chi maajun ttz’eqtaanaaq sa’ xteepal li tenamit nake’tz’aqonk arin. Li tz’aqonk naru sa’ li kaahib’ chi na’leb’ nak’aa’uxlamank:
 - i) Maak’aaq tz’eqtaanank: eb’ li na’ajej ut li k’aaq re ru na’oksimank chi rix li kawilal truhanq roksinkil jo’ k’ulub’ej rebeb’ li wankeb’ sa’ rahilal ut li ink’aa’k’eeb’ileb’ sa’ ajl chi maak’aaq tz’eqtaanank chi rix li naxt’il li chaq’rab’.”
 - iv) Roksinkil li esilal: li na’leb’ a’in naxk’e sa’ ajl xpatz’b’al, xk’ulb’al ut xpuktasinkil li esilal ut na’leb’ chi rix li kawilal. Chi rix chi xjunil, re roksinkil li esilal moko naxmux ta xk’ulub’ li poyanam naq ink’aa’tpuktasimanq li xk’ab’a’.

Xyehom li ONU chi rix Xk'ulub'eb' Xtenamit aj Ralch'och'

- “Waqlaju raqalil:
 1. Eb' li xtenamit aj ralch'och' wankeb' xk'ulub' re naq texxaqab' chank ru naq te'xpuktasi li esilal sa' li raatinob'aaleb' ut te'ruhanq roksinkil li jalan chik xk'anjelankil moko re ta aj ralch'och' chi maak'a'aq tz'eqtaanaak.
 2. Eb' li Awa'b'ejilal te'roksi li chaab'il na'leb' re naq li puktasib'aal esil tpuktasi li naab'al paay chi xyehom xb'aanuhom aj ralch'och'. Eb' li Awa'b'ejilal chi maak'a'aq xch'i'ch'i'inkileb' naq ach'ab'anb'ileb' naq te'xye li xk'a'uxleb', te'xtoch' xch'ooleb'laj k'ehol esil moko re ta li Awa'b'ejilal naq chi k'eemanq sa' ajli xk'iila na'leb' aj ralch'och'.”

Jalan chik hu naru roksinkil sa' junqaq na'ajej:

Xyehom li ONU chi rix Xk'ulub'eb' aj K'alom

- “Junlaju raqalil:
 2. Eb' li Awa'b'ejilal te'roksi li chaab'il na'leb' re naq eb' laj k'alom ut jalaneb' chik nake'k'anjelak sa' k'aleb'aal naq te'ruhanq roksinkil li esila jo' li xna'leb', saqenkaq ru, chi tiktook ut chi tz'aqalaq sa' junqaq aatinob'aal ut sa' junqaq xk'anjelankil ttaw rib' li xyehom xb'aanuhom, re naq xk'eeb'al xkawil xch'ool ut re naq truhanq chi tz'aqonk chi tz'aqal chi rix li na'leb' naruhan nach'i'ch'i'ink re sa' xyu'am, li xch'och' ut li k'a' ru naxkawres wi' rib'.”

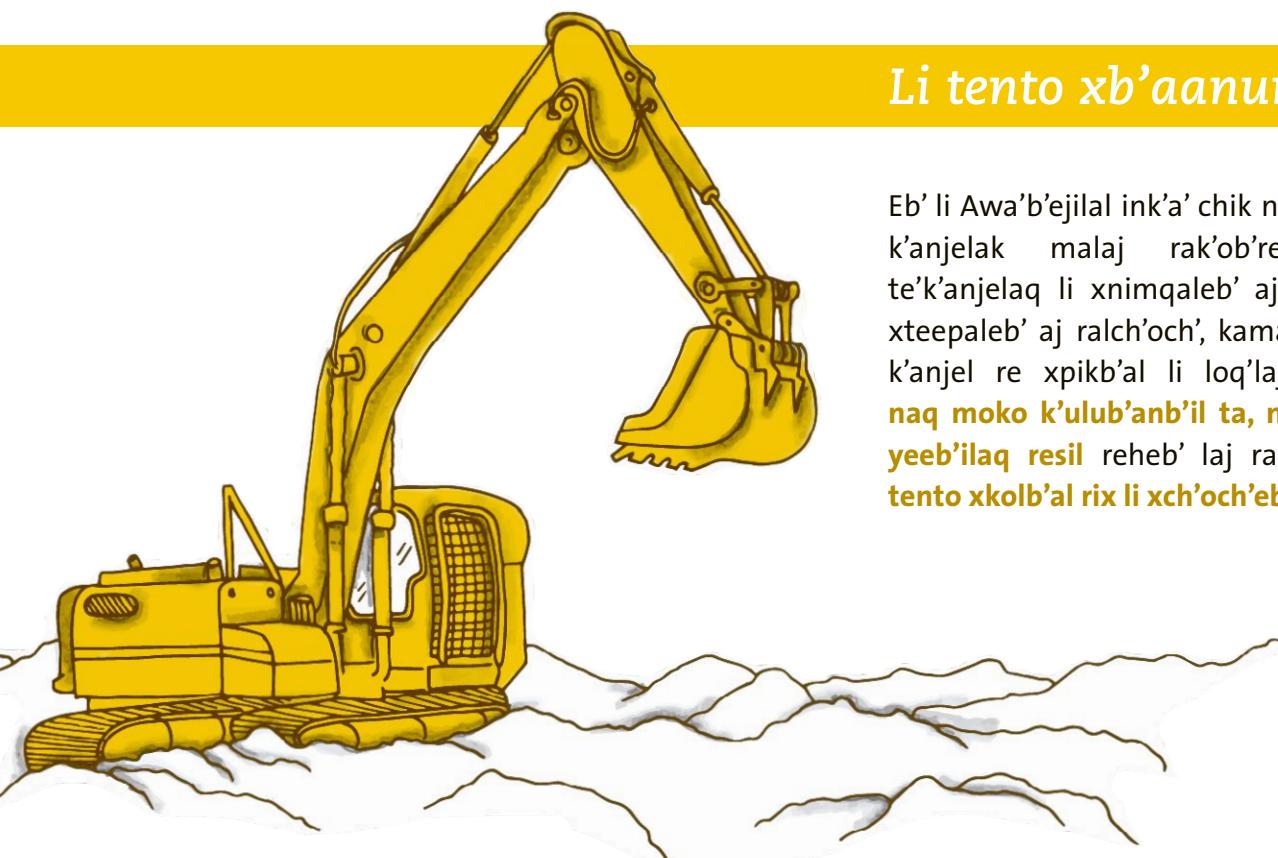
Li kaqi yajel COVID-19 ut eb' Xtenamit aj Ralch'och'

○○●

K'ulub'ank, chi nawb'il ut yeeb'il resil naq yookeb' chi k'anjelak laj nimqi yakonel

Li yalok q'e chi rix li wanklesink ib', li chaq'rab' naxk'e li Awa'b'ejilal nake'xk'e chi uub'ej li nimqaleb' b'ihom, b'ar nasumeek naq eb' li xnimqal aj yokonel yookeb' chi k'anjelak, wankeb' sa' ajl li **nake'maq'ok ch'och' ut nake'ch'i'ch'i'ink sa' xch'och'eb' xtenamit aj ralch'och'**. Naab'aleb' Awa'b'ejilal ak yookeb' xyalb'al xq'e re xtuqub'ankil li chaq'rab' chi rix li sutam ut xk'eeb'al xhuhil naq te'k'anjelaq ut chi ru xwanjik li tenamit sa' rahilal, xe'xsume naq yooqeb' chi k'anjelak li xnimqaleb' aj yakonel **naq moko k'ulub'anb'il ta, nawb'il ta ut yeeb'ilaq resil** reheb' xtenamit aj ralch'och', aran naq xiwwiw wankeb' rik'in li xk'ulub'eb' chi rix li xch'och'eb' ut xk'eeb'aleb' sa' raasa naq te'b'one'q xb'aan li kaqi yajel. Ut yookeb' aj wi' chi k'anjelak laj nimqi yakonel naq yook li nimla yajel, x'oksimank chaq'rab' re xt'ilb'al xk'anjeleb' xtenamit aj ralch'och'. Eb' laj ralch'och' wankeb' aran Amazonía sa' li chihab' 2020, xe'xch'olob' naq maji' raj xe'ok chi k'anjelak chi rix li t'anok che', pikok tzuul, risinkil li rax kas ut li awimq chi ru li xch'och'eb', hab'an li k'anjel chi rix li pikok tzuul xye li Awa'b'ej naq aaigel ru.

Li tento xb'aanunkil

Eb' li Awa'b'ejilal ink'a' chik naru te'xtikib' k'anjelak malaj rak'ob'resinkil naq te'k'anjelaq li xnimqaleb' aj yakonel sa' xteepaleb' aj ralch'och', kama' li xnimqal k'anjel re xpikb'al li loq'laj tz'uultaq'a **naq moko k'ulub'anb'il ta, nawb'il ta ut yeeb'ilaq resil** reheb' laj ralch'och', naq tento xkolb'al rix li xch'och'eb'.

Franciscans International
A voice at the United Nations

www.franciscansinternational.org • geneva@franciscansinternational.org

Fastenaktion
Action de Carême
Azione Quaresimale

Li tento xb'aanunkil jo' nake'xye li molam:

Resil xk'anjel li na'aatinak chi rix Xk'ulub'eb' Xtenamit aj Ralch'och'

- “Ak nawb'il chikan li rahilal naxk'am chaq li nimla yajel, li xtiqb'al wi' chik ru li k'anjel chi rix li yakok li t-uxmanq sa' xna'ajeb' aj ralch'och' ka'aj raj wi' naq te'xk'ulub'a wi' chik li xtenamit aj ralch'och' li nake'ch'i'ch'i'iik. Eb'li Awa'b'ejilal te'xk'e raj sa'ajl naq toj maji'raj chik yooq li yok'ok che', pikok tzuul taq'a li nach' xk'atq xna'ajeb' aj ralch'och'. Moko naru ta xsumenkil naq laj k'anjel sa'li chaq'rab' chi moko eb' xnimqaleb' aj yakonel naq toj yooqeb' chi k'anjelak wi' ink'a'sumenb'il xb'aaneb' xtenamit aj ralch'och'”.
- “Eb'li Awa'b'ejilal te'rach'ab'raj xyiib'ankil li chaq'rab'malaj xsumenkil naq te'k'anjelaq laj pikol tzuultaq'a malaj jalan chik sa' xteepaleb' xtenamit aj ralch'och', yalaq joq'e naq li chaq'rab' nak'eemank sa' xk'ab'a' li kaqi yajel, naq ink'a' truhanq li xpatz'ok ut naq tk'ulub'aaq wi' chik li k'anjel a'in. Jo'kan aj wi naq eb'li Awa'b'ejilal ink'a' raj chik yooqeb' chi risinkileb' xtenamit aj ralch'och' sa'li xteepaleb', malaj xxib'enkileb' ut risinkileb' aj wi' chaq laj kookox sa'li teepaleb'”.

Resil xk'anjel li na'aatinak chi rix chank ru wank Xk'ulub'eb' li Nake'kolok Xk'ulub'eb' li Poyanam

- “Yaal aj wi' naq eb' laj nimqi yakonel wank sa' xb'eeeneb' xkolb'aleb' laj kolonel rix xk'ulub' poyanam, a'aneb' aj wi' jun nake'ketok reheb', kama'aj aj wi' nake'x'uxk re li nake'kolok k'ulub'ej chi rix li ch'och', xk'ulub' aj ralch'och' ut chi rix li sutam. Naab'al reheb' a'an najt wankeb' chaq sa' k'aleb'aal.”
- “Rilb'aleb' aj wi' chi us li ch'uut li xiwiwankeb', ma'ta chik li nake'k'anjelak chaq chi najt ut sa'tz'eqtz'ook chaq, laj kolonel rix sutam, li nake'kolok xk'ulubeb' li sum ixq, li ixqi winq, ka'suun, sutq' poyanam ut ka'chal poyanam, li nake'kolok xk'ulub' poyanam ut li nake'k'anjelak re xkolb'al xk'ulub' li ixq, li kok'al nake'kolok k'ulub', li nake'kolok chi rix xjalajik ruuchich'och', eb' laj kolok k'ulub'ej nake'k'anjelak sa'li nimqi yakleb', ut xk'ulub'li poyanam, li nake'kolok xk'ulub' laj numelb'e ut li k'a' chik ru ut li nake'kolok rix xk'ulub'li ink'a' tz'aqal xjunxaqaqileb'”.

Li naxye li ACNUDH: Li kaqi yajel ut li Xk'ulub'eb' Xtenamit aj Rajch'och'

- “Ch'olch'ooq xkolb'al rix li xteepalileb' ut li xkawilaleb' xtenamit aj ralch'och' naq xsutunk xyajoninkil li kaqi yajel, xk'eeb'al sa'ajl naq maji' chik t-uxq xpikb'al li tzuul taq'a, li isink rax kas, li yok'ok che', li awk chi naab'al ut li xyeeb'al resil li tijok sa' xteepalileb' malaj sa'xnub'ajleb' laj ralch'och' ut xsik'b'al xyaalal naq ink'a' chik xchapmanq xch'och'eb' laj ralch'och'”.

Li xk'ulub'eb' li xtenamit aj ralch'och' re li k'ulub'ank, yeeb'il ut sumenb'il sa'li chaq'rab' a'in:

Xk'uub' ab'l tenamit chi rix K'ulub'ej re Wank ut Tz'aqonk

- “Xb'een raqal:
 - Chi xjunileb'li tenamit wankeb' xk'ulub'naq te'xtaqla rib'. Sa' xk'ab'a'li k'ulub'ej a'in te'xxaqab' chank ru te'ril li xtenamit ut jo'kan aj wi' naq te'usaaq xsik'b'aleb' rib', jo' sa'li komonil wank ut xyehom xb'aanuhom.”

Xk'uub' ab'l tenamit chi rix li K'ulub'ej re Kawresink ib', Komonil Wank ut Yehom B'aanuhom

- “Xb'een raqal:
 - Chi xjunileb'li tenamit wankeb' xk'ulub'naq te'xtaqla rib'. Sa' xk'ab'a'li k'ulub'ej a'in te'xxaqab' chank ru te'ril li xtenamit ut jo'kan aj wi' naq te'usaaq xsik'b'aleb' rib', jo' sa'li komonil wank ut xyehom xb'aanuhom.”

Kaahib' xka'k'aal raqalil Xch'olob'ankil li tento sa' xb'eeneb' li Awa'b'ejilal chi rix Xk'anjeleb' laj Nimqi Yakonel.

- “Naq tento roxloq’inkil li k’ulub’ej chi rix li kawresink ib’, li komonil wank ut li yehom b’aanuhom na’ok li rahilal naq eb’ li Awa’b’ejilal nake’xk’e chi uub’ej li nake’raj li xnimqal yakleb’aal naq nasachmank xwankil li k’ulub’ej li yeeb’il naq moko ch’olch’ook ta xyaalalil malaj naq nake’xb’aanu li na’leb’ najot’ok re li xk’ulub’eb’. A’an nak’ulmank naq nawank isink sa’ minb’il sa’ xk’ab’a’eb’ li xnimqal k’anjel. Li xloq’al xyehom xb’aanuhomeb’ xtenamit aj ralch’och’ ut li xk’ulub’eb’ chi rix li najter xch’och’eb’ naq nak’eemank reetal naq xiwxiw wankeb’. Li Awa’b’ejilal wankeb’ arin ut eb’ li xnimqal yakleb’aal tento naq te’xk’e xloq’al li k’a’ ru nak’ulub’amank, chi nawb’il ut yeeb’il resil reheb’ xtenamit aj ralch’och’ li k’a’ ru najot’ok li xk’ulub’eb’, nak’eemank sa’ ajl li xch’och’eb’, li xteepaleb’ ut li k’a’ ru wankeb’ chaq re, li nake’roksi chaq chalen malaj xloq’omeb’.”
- “Eb’ li Awa’b’ejilal nake’tz’aqonk arin tento te’ril, li k’a’ ru tk’am chaq li xk’anjeleb’ li xnimqal aj yakonel sa’ xtenamit aj ralch’och’ (li tz’aqal, tch’a’ajkinq reheb’ ut li toj tk’am chaq chi rix li xk’ulub’eb’ chi rix li ch’och’, li k’a’ ru reheb’, li xteepalileb’, eb’ li xnajteril na’leb’, li najteril nawom ut xyehom xb’aanuhom xtenamit aj ralch’och’) tk’eemanq sa’ ajl sa’ xtz’ilb’al rix li tk’ulmanq rik’in li k’ulub’ej re li poyanam. Sa’ xb’aanunkil li k’anjel chi rix xk’ulub’ li poyanam, eb’ laj nimqi yakonel tento te’xb’aanu li ch’utam re patz’ok ut tenq’ank chi tuqtu ru reheb’ xtenamit aj ralch’och’, tb’aanumanq rik’in li ruuchileb’re naq te’xye ma te’xk’ulub’a, naq yeeb’il resil ut nake’xnaw chi rub’elaq naq te’xtikib’ k’anjelak. Sa’ li patz’ok a’an tento raj aran t-elq chaq k’a’ ru xch’a’ajkilal li k’anjel a’an ut chank ru xsik’b’al xyaalal ut xt’ilb’al. Ut jo’kan aj raj wi’ xsik’b’al xb’ehil chank ru naq te’tz’aq li rusilal tk’am chaq, xb’aan naq tento sa’ xb’eeneb’ laj nimqi yakonel roxloq’inkil xk’ulub’eb’ laj ralch’och’ ut xsik’b’al xyaalal chank ru naq te’tz’aqonq sa’ li rusilal tk’e eb’ li k’anjel a’in, li t-uxmanq sa’ xteepalileb’ chalen chaq.”

XKaalaju raqalil Xch'olob'ankil li K'ulub'ej naq chi Yalmanq tz'aqal Xsahil li Kawilal.

- “Li xjolomil naxye naq li k’anjel na’uxmank re li wakliik li na’isink reheb’ laj ralch’och’, chi rixeb’ xch’ool sa’ li xteepaleb’ ut sa’ li xna’ajeb’ chalen chaq, li nab’aanunk re naq te’xtz’eq li k’a’ re ru nake’xtzeka ut naq nake’sachk chi ruheb’ xloq’oninkil li loq’laj ch’och’, naxk’am chaq jun ch’a’ajkilal chi rix li xkawilaleb’.”

Xyehom li ONU chi rix Xk’ulub’eb’ Xtenamit laj Ralch’och’.

- “Kab’laju xka’k’aal raqalil:
 - Eb’ li tenamit aj ralch’och’ wankeb’ xk’ulub’ re xyeeb’al li k’a’ ru aajel ru ut xtusub’ankil ruheb’ li k’anjel aajel ru cho’q li xwaklesinkil rib’, li chank ru xk’anjelankil, roksinkil eb’ li ch’och’ malaj li na’ajej wankeb’ wi’ ut eb’ li k’a’ re ru.
 - Eb’ li Awa’b’ejilal tento naq te’xb’aanu li patz’ok ut te’okenq chi tenq’an chi anchaleb’ xch’ool rik’ineb’ xtenamit aj ralch’och’, b’eerresinb’ilaq xb’aan li xmolameb’ najolomink reheb’ re naq te’xye xk’ulub’ankil, xnawb’al ut yeeb’il resil chi rub’elaq naq tsumemanq yalaq k’a’ ru chi k’anjelil li nach’a’ajkink li xch’och’eb’ malaj li xteepaleb’ ut k’a’aq chik re ru na’uxmank re roksinkil malaj risinkil xb’ihomal li tzuultaq’a, li ha’ ut jalan chik.
 - Eb’ li Awa’b’ejilal te’xsik’ xyaalal naq te’xk’e reeqaj, jo’ xk’ulub’ ut chi junnaqik a’ yaal b’ar wank re li k’anjel ut tsik’mang xyaalal re xkotzb’al xmay li ch’a’ajkilal tk’am chaq cho’q re li sutam, li kawresink ib’, komonil wank, yehom b’aanuhom malaj loq’onink.”

Li kaqi yajel COVID-19 ut eb' Xtenamit aj Ralch'och'

○ ○ ●

La najteril b'anok

Li jo' chank ru nake'xtaw ru li nake'b'anok laj ralch'och' xe'enb'il chaq sa' xchamal li xnajteril na'leb', jo' tz'aqal roksinkil li najteril b'anok. Xb'anb'al li kaqi yajel COVID-19 sa' junaq komonil b'ar wi naab'al ru li b'anok jwal ch'a'ajk tz'aqal, hab'an aajel ru naq t-oksimanq li b'anok nawb'ilaq ru sa' xyehom xb'aanuhom li komon, re naq tk'eemanq ut tkolmanq xk'ulub'e'b' li xtenamiteb' aj ralch'och'. Li najteril b'anok reheb' xtenamiteb' aj ralch'och' jwal loq' re li xyehom xb'aanuhom, loq' aj wi' re naq sa wanq.

Li aajel ru xb'aanunkil

Xkuutunkil rix li xna'leb'eb' xtenamiteb' aj ralch'och' naq nake'xtaw ru li kawilal, xk'eeb'al sa' ajl li xnawomeb' ut li najteril b'anok, naq ink'a' tsachq, te'xk'e sa' ajl ut xtenq'ankil rik'in li k'anjel chi rix kawilal, xk'eeb'al sa' ajl ut roksinkil jo' li xna'leb'eb' jo' xkomon li xb'anb'al li kaqi yajel COVID-19.

Franciscans International
A voice at the United Nations

www.franciscansinternational.org • geneva@franciscansinternational.org

Fastenaktion
Action de Carême
Azione Quaresimale

Li tento xb'aanunkil jo' nake'xye li molam:

Ch'utam re najtil tenamit wankeb' xnawom chi rix "Xtenamiteb' aj ralch'och' ut li nimqal yajel"

- “Eb’ li Awa'b'ejilal nake'tz'aqon arin tento naq te'xsume naq eb’ xtenamit aj ralch'och’ wanqeb’ xk’ulub’ re roksinkil li najteril b'anok ut te'xkol raj rix li xna'leb'eb’ chi rix li kawilal sa’ naab’al paay chi na'leb’ ut li xk’ub’lal ru li kawilal li sokelanb’il rik'in li xna'leb'eb’, xkawileb’ xtib’el, xkawileb’ xch’ool ut li xwanjikeb’ sa’ roxloq’inkil li che’kaam.”

Resil xk'anjel li na'aatinak chi rix xk'ulub'eb' xtenamiteb' aj ralch'och'

- “Li xtusulal li k'anjel chi rix li kawilal ut naru xb'aanunkil rik'ineb' xtenamiteb' aj ralch'och’, tento xk'eeb'al sa’ ajl li xna'leb'eb’ nake'roksi chi rix li kawilal ut wanq sa’ ajl li najteril b'anok nake'xb'aanu. Tentu raj naq yiib'anb'il ut wotzb'il rik'ineb' li xmolam Awa'b'ejilal nake'k'anjelak chi rix kawilal ut li xk’ub’lal ru nake'b'anok laj ralch'och’ re xtenq'ankil rib’. B’ar wi’ maak’a’ xna’aj xb’anleb’aaeb’ laj ralch'och’ xjuneseb’, eb’ li Awa'b'ejilal tento raj te'tenq'anq chi xk'eeb'al. Eb’ li Awa'b'ejilal tento naq te'k'uub'anq rik'ineb' xtenamiteb' aj ralch'och’ re naq tiqb’ilaq ru xb'anb'aleb’ laj ralch'och’ yajeb’ xb’aan li kaqi yajel COVID-19.”

Li naxye li ACNUDH: Li kaqi yajel COVID-19 ut li xk'ulub'eb' xtenamit aj rajch'och'

- “Xk'eeb'al sa’ ajl li xna'leb'eb’ xtenamiteb' aj ralch'och’ chi rix li kawilal, ut naq ink'a’ ch’olch’ook naq wank rik'in jalan chik k’ulub’, kama’ aj wi’ li k’ulub’ naq nake’ril rib’, li wakliik, chi rix li yehom b'aanuhom, li ch'och’, li aatinob’aal ut naq saq li qasutam.”
- “Xkuutunkil li k'anjel malaj li k'a’ chik ru chi k'anjelil re xkolb'al rix li sutam reheb' xtenamiteb' aj ralch'och’ sa’ xtepal Amazonas ut sa’ jalan chik na’ajej, na’ok aj wi’ sa’ ajl xkolb'al rix li pim nab'anok, xul, li natawmank sa’ li tzuultaq'a, xk'eeb'al xloq’al ut xk'eeb'al chi uub'ej li xnajter na'leb'eb’, eb’ li b'an ut li chank ru nake'b'anok.”

Li xk'ulub'eb' xtenamiteb' aj ralch'och’ chi rix li najteril b'an yeeb'il ut sumenb'il arin:

Sumk'uub' 169 re li OIT

- Hoob’ xka’k’aal raqalil:
- Eb’ li k'anjel chi rix li kawilal tento naq te'xyal xq'e xtusb'al ru sa’ li k'aleb'aa. Eb’ li k'anjel a'in tento naq te'tusmanq ru ut xb'eesinkil rechb'eeneb' li tenamit naketz'aqonk chi sa’ ut xk'eeb'al sa’ ajl chank ru wankeb’ rik'in xkawresinkil rib’, li tzuultaq'a, li komonil ut li xyehom xb'aanuhom, jo’ aj wi’ xna'leb'il xkolb'aleb’ rib’, li b'anok ut li najteril b'an.”

Sumk'uub' chi rix li k'iila paay chi xul ut che'k'aam

- Waqxaqib’ raqalil:
- Rik'in xtuqub'ankil ru li chaq'rab', tk'e xloq’al, tkol rix ut tk'anjela rix li na'leb', li xjalajik ut roksinkil li na'leb' nake'xb'aanu sa’ li k'aleb'aa reheb' aj ralch'och’ li toj wank sa’ xch'ooleb’ jo’ li wank junxil re xkolb'al rix ut roksinkil re naq tkanaaq li xna'leb'il li k'iila yu'am ut xpuktasi roksinkil, chi sumenb'ilaq ut li xtz'aqonikeb’ li nake'nawok li na'leb', li xjalb'al ru roksinkil, te'xtoch' xch'ooleb’ chi rix rusilal roksinkil li na'leb' a'an, wotzb'ilaq chi junnaqik.”

Sumk'uub' chi rix xjalajik Xtiqwal li kutank sumenb'il sa' li tenamit París

- “Xwuq raqlil:

 - Eb' li nake'tz'aqonk arin nake'xsume naq li xtikib'ankil roksinkil tento tb'eesesi li xtenamiteb', tsumela li k'a'uxl chi rix li ixq ut winq ut b'ar wi't-uxmanq li tz'aqonk, chi ch'olch'ooq ru, xk'eeb'aleb' sa' ajl li ch'uut, ka'leb'aal ut xch'a'ajkilal li qasutam, li k'anjal a'in tento naq kuutunb'ilaq rik'ineb' li k'anjal ak tz'ilb'ileb' rix li wanq sa' quq'm ut naq aajel ru sa' li najter na'leb', li xna'leb'eb' xtenamiteb' aj ralch'och' ut li na'leb' ak wank sa' qayanq, re xjunajinkil roksinkil sa' li xna'leb'il li k'anjal ut li k'anjal t-uxmanq chi rix li waklesink ib' ut naq tuqtuuq ru li qasutam, naq aajelaq ru naq kama'an t-uxmanq.”

Xkaalaju raqlil Xch'olob'ankil li k'ulub'ej naq chi yalmanq tz'aqal sahil li kawilal

- 27. “Li k'anjal chi rix li kawilal tento naq tk'ul rib' rik'in li yehom b'aanuhom, naraj naxye, xk'eeb'al sa' ajl chank ru naq nake'r'il rib', xb'anb'aleb' rib' ut li najteril b'anok. Eb' li Awa'b'ejilal tento naq te'xk'e xtuminal re naq li xtenamiteb' aj ralch'och' te'xxaqab', te'xk'uub' ut te'r'il chi us eb' li k'anjal re naq te'xyl xsahil li xkawilaleb' ut li xk'a'uxleb'. Jo'kan aj wi' xkolb'al rix li pim nab'anok, eb' li xul ut li natawmank sa' li tzuultaq'a li t-ajmanq re te'xyl xsahil xkawilaleb' li xtenamiteb' aj ralch'och'.”

Hoob' xka'k'aal raqlil Xch'olob'ankil chi rix li nawom ut li k'ulub'ej chi rix li kawresink ib', komonil wank ut Yehom B'aanuhom

- 39. “Eb' li nawom wankeb' sa' qayanq, junxil nawom ut re aj ralch'och' li na'aatinak chi rix li wank chi ru tzuultaq'a (che'k'aam, xul ut li iyaj) ut k'a' ru nak'anjelak wi', k'a' jo' xchaq'al ru ut nim xk'anjal sa' li nimqal k'anjal re tz'ilok na'uxmank sa' xteepal ruuchich'och'. Eb' li Awa'b'ejilal te'xsik'i xyaalal naq te'xkol rix a na'leb' a'an, xchaq'rab'il re naq te'reechani li na'leb' ut xkolb'al naq reecheb', ut rilb'al chi us a najter na'leb' a'an, xb'aaneb' li komonil ut xtenamiteb' aj ralch'och'.”
- 40. “Eb' li xtenamit aj ralch'och' ut li kok' ch'uut sa' chi xjunil li ruuchich'och' te'ok raj chi tz'aqonk sa' junqal komon saaraq' naq yook chi tamk xnimqal tz'ilok, xb'aan naq xk'a'uxleb' xchaq'al ru ut li ak' tz'ilok ink'a' raj naru rokisinkil cho'q re minok. Eb' li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk arin tento te'xk'e reheb' laj ralch'och' li k'anjelab'aal re tzolok ut li k'anjelob'aal hab'an roxloq'inkil chank ru naq k'ub'k'uukeb'. Jo'kan aj wi' tento naq te'roksi chi xjunil li na'leb' re roxloq'inkil ut xkolb'al rix li xk'ulub'eb' xtenamiteb' aj ralch'och', jo'tz'aqal li xch'och'eb', li xloq'aleb' ut xkolb'al rix li xchaab'il na'leb'eb' ut ru li xna'leb'eb', naq a'aneb' aj eechal re sa' junqalil malaj sa' komonil. Aajel ru xk'eeb'al ch'utam re xpatz'b'al reheb' ma te'xk'ulub'a, chi rub'elaq ut wanq resil naq li tb'aanunq li tz'ilok a'an li Awa'b'ejilal malaq jalan chik, naq te'xxaqab' na'leb' chi rix li tz'ilb'il rix na'leb' ut naq tch'i'ch'i'ineb' xtenamiteb' aj ralch'och' malaj naq te'xye naq k'ulub'anb'il.”

Xyehom li ONU chi rix xk'ulub'eb' xtenamiteb' aj ralch'och'

- “Kaahib' xka'k'aal raqlil:

 - Eb' li xtenamit aj ralch'och' wankeb' xk'ulub' naq te'roksi li najteril b'anok ut naq te'xkol rixeb' li xna'leb' chi rix li kawilal, jo' aj wi' li pim nab'anok, xuleb' ut li natawmak sa' li tzuultaq'a. Eb' li poyanam aj ralch'och' wankeb' aj wi' xk'ulub' naq te'roksi chi xjunil li b'anleb'aal, li xteq' li Awa'b'ejilal chi rix li kawilal chi maak'a'aq tz'eqtaanank.”

Jalan chik hu naru roksinkil sa' junqaq na'ajej:

Xyehom li ONU chi rix xk'ulub'eb' laj k'alom

- “Oxib' xka'k'aal raqlil:
- Eb' laj k'alom ut jalaneb' chik poyanam li nake'k'anjelak sa' k'aleb'aal wankeb' xk'ulub' roksinkil ut xkolb'al rix li najteril b'anok ut li chank ru nake'b'anok, li nak'ehok xk'ulub'eb' re roksinkil li pim, li xul ut li natawmank sa' tzuultaq'a nake'roksi re b'anok ut xkolb'al rix.

Li kaqi yajel COVID-19 ut eb' Xtenamit aj Ralch'och'

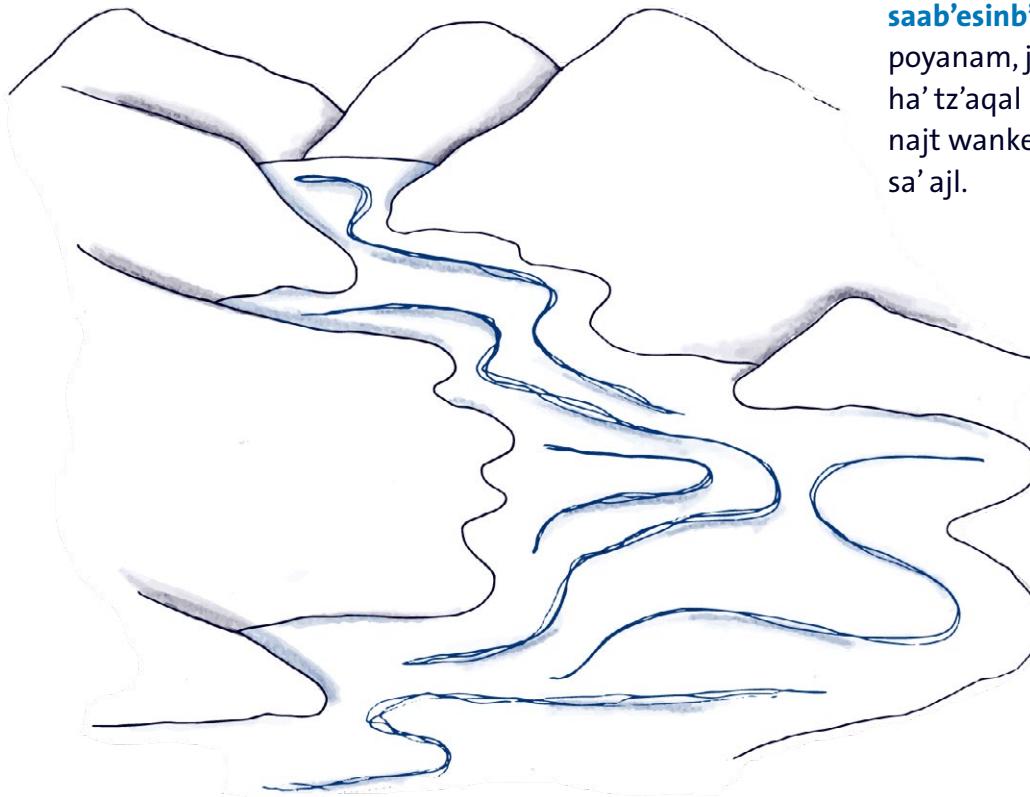
○○○●

Li ha' ut li xsaab'esink

Li roksinkil li ha' ut li xsaab'esinkil jwal aajel ru **re naq ink'a' yooq chi b'onok li kaqi yajel COVID-19.** Yalb'an, naab'al xtenamiteb' aj ralch'och' **maak'a'eb' xha' sa' ochoch ut moko saab'esinb'il ta chi chaab'il.** Sa' xteepal Watemaal, jun reheb' li kaahib' kab'al maak'a' xha' ut sa' li teep b'ar wi' jwal naab'aleb' xtenamit aj ralch'och', a'in tik ch'a'ajk wi' chik wankeb'. Tik yook chi ch'a'jko'k roksinkil li ha' xb'aan **xjalajik ru li kutan**, yookeb' chi yajerk xtenamiteb' aj ralch'och' xb'aan li ha' yal natawman k'och', jo'kan naq aran te'tawé'q xb'aan yajel wank sa' iq'. Naq maak'a' junaq li chaab'il chaq'rab', kama' Watemaal, aran naq nachalk **xmuxb'al xk'ulub'eb' chi rix li ha'** jwal k'i chi k'aleb'aa reheb' aj ralch'och'.

Li tento xb'aanunkil

Naq chi k'eeemanq **xha'eb' ut
saab'esinb'il** ru chi xjunileb' li
poyanam, jo'eb' xtenamit aj ralch'och',
ha' tz'aqal li wankeb' sa' k'aleb'aa, li
najt wankeb' malaj li ink'a' k'eeb'ileb'
sa' ajl.

Franciscans International
A voice at the United Nations

www.franciscansinternational.org • geneva@franciscansinternational.org

Fastenaktion
Action de Carême
Azione Quaresimale

Li tento xb'aanunkil jo' nake'xye li molam:

Li naxye li ACNUDH: Li kaqi yajel COVID-19 ut li Xk'ulub'eb' Xtenamit aj Rajch'och'

- “Xk'eeb'al xha'eb' chi junelik, k'i, saqaq ru ut xk'eeb'al xab'on reheb' aj ralch'och', li tz'aqal ra wankeb'. Li xk'eeb'al xha'eb', naq truhanq, wanq naq yooq li nimla yajel ut ilb'ilaq chi us, toja' naq te'tz'aq chi junileb'.
- “Li na'ajej b'ar wi' wankeb' aj ralch'och' ut maak'a' li tz'ilb'il ha', tento xsik'b'al xyaalal yal reek' naq wanqeb' xtz'ilb'il ha', malaj re naq te'xaqob'resi ru xha'eb'sa' rochocheb'.”

Resil xk'anjal li na'aatinak chi rix Xk'ulub' li Poyanam naq twanq xha' ut xsaab'esinkil ru

- “Li xk'ihal li ha' nak'anjalak re naq toowanq, ha' yaal naxye b'ar wanqo. Qayehaq, naq yook li nimla yajel xb'aan li (kaqi yajel COVID-19), li xk'ihal li ha' nak'a'uxlamank naq na'oksimank sa' ochoch tento naq wanq sa' ajl re li ch'ajok uq'm chi kok'aq xsa', naq sa' xk'ab'a' a'an moko tb'onoq ta li yajel. Wank kiib' oxib' li patz'om re xtawb'al ru:
 - Jo'k'ihal tz'aqal li ha' aajel ru nak'anjalak ut jo'k'ihal tz'aqal nak'anjalak re naq tsaab'esi rib' junaq li poyanam malaj jun ch'uutaq wankeb'sa' komonil, sa'xsik'b'aleb'rib' ut li xsutameb' re naq kawaqeb' ut naq te'xxok rib' ut sa' loq'alil.
 - Jo' najtil nake'b'ayk eb' li poyanam re xtawb'al b'ay usaq li ha' li nak'anjalak reheb'.”

Resilal xk'anjal li na'aatinak chi rix naq teneb'anb'il naq twanq xk'ulub' li poyanam re naq tyal xsahil li xsutam chi maak'a'aq li rahilal, saqaq ru ut twanq li kawilal chi junelik

- “Roxloq'inkil li xk'ulub'eb' xtenamiteb' aj Ralch'och', eb' li k'aleb'aal, eb' laj q'eq ut eb' laj k'alom, sa' chi xjunil li na'leb' te'raksi naq wanqeb' xha', li chaab'il che'k'aam re li ha', sa' xyanqeb' a'an xk'eeb'al xloq'al li xnajteril nawomeb', li k'aynaqil na'leb', li komon eechej ut li xk'ulub' xtenamit aj ralch'och' chi rix naq te'xk'ulub'a, chi yeeb'ilaq resil ut chi nawb'ilaq li k'a' ru na'uxk.”
- “Jun chik li xtaql sa' xb'een laj yiib'anel chaq'rab' a'an xk'eeb'al sa' ajl li xk'ulub'eb' xtenamit aj ralch'och', eb' laj q'eq, laj k'alom, li k'aleb'aal wankeb' sa' qateepal eb' li ixq naq te'raksi, te'xkol ut te'k'anjelaq chi rix li ha'. Li k'ulub'ej a'an ut xkomon li chaq'rab' nakolok rix li xhuheb', naq wankeb' sa' li ch'och', li nakolok rix li xk'aynaqil na'leb', xloq'al li xnajteril nawom chi rix li che'k'aam tento naq t-ok chi ch'olch'ook ru sa' li chaq'rab'.
- “Xk'eeb'al sa' li chaq'rab', li xhuhil li ch'och', li xk'ulub'eb', naq wanqeb' sa' li ch'och', li xk'ulub'eb' ut li k'a' ru tento sa' xb'eeneb' chi rix li ch'och' ut li xha'eb' Xtenamiteb' aj ralch'och', laj q'eq, laj k'alom ut eb' li k'aleb'aal, naq te'ruhanq roksinkil li xk'aynaqil na'leb', li xnajteril nawom chi rix li che'k'aam, li chank ru nake'xb'eeresi rib' re roksinkil chi us li ha'.”
- “Xpuktasinkil resil li chaq'rab' li tkuutunq re naq te'xk'ulub'a, chi nawb'il ut wanq resil reheb' xtenamiteb' aj ralch'och' re chi xjunil li k'anjal li tjot'oq li ha' sa' li xteepalileb'.”

Li k'ulub'ej chi rix li ha' ut li xsaab'esinkil yeeb'il ut sumenb'il sa' eb' li chaq'rab' a'in

Nimla K'uub' re Xsachb'al jar paay chi tz'eqtaanank nab'aanumank re li ixq

- “Kaalaju raqalil:

 2. Eb' li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk arin, te'xb'aanu chi xjunil li k'anjal re xsachb'al li tz'eqtaanank na'uxk re li ixq sa' li k'aleb'aal re naq chi juntaq'eeto'q li xwanjikeb' li ixq ut li winq, li xtz'aqonik re xwaklesinkil li k'aleb'aal, li rusilat ut naq chi wanq aj wi' xk'ulub' re:
 - h) Naq wanq chi sa chi ru li xyu'am, sa' ochoch, li na'leb' re saab'esink, li kaxlan xaml, naq wanq li ha', li b'eeleb'aal ut xb'eesinkil li esilal.”

Nimla k'uub' chi rix xk'ulub'eb' li kok'al

- “Kaahib' xka'k'aal raqalil:

 1. Eb' li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk arin nake'xsume li xk'ulub'eb' li kok'al re naq te'xyal tz'aqal xsahil li kawilal ut naq ilb'ilaqeb' chi ru li yajel ut naq te'kawuuq wi' chik. Li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk arin te'xyal xq'e ra naq maajun kok'al ramb'ilaq xk'ulub' re naq tyal xsahil li k'anjal re li kawilal.
 2. Eb' li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk arin te'r'il naq tz'aqal tk'eemanq a'ulub' a'in ut, re tz'aqal a'an te'xb'aanu li k'anjal li tk'ulub'a cho'q re:
 - (...)
 - c. Xb'anb'al li yajel ut naq ink'a' tz'aqal li tsekank sa' xkomon li k'anjal chi rix li kawilal, re naq chi oksimanq li k'anjelob'aal natawmank ut xk'eeb'al li chaab'il tzakahemq ut li chaab'il tz'ilb'il ha', xk'eeb'al aj wi' sa' ajl naq xiwxew naq tz'ajn ru li qasutam.”

Ho'laju raqalil Xch'olob'ankil li k'ulub'ej chi rix li ha'

- “Sa' li xb'een ch'ol re li xjunlaju raqalil re li k'uub' natusmank naab'al li k'ulub'ej na'elk chaq sa' xkomon li k'ulub'li chaab'il yu'am “jo' wi' li tzakahemq, b'aatal ut ochoch” ut aajel ru re xb'aanunkil. Li roksinkil li aatin “jo' wi” naraj naxye naq xtusulal li k'ulub'ej moko ka'aj ta wi' a'an. Li k'ulub'ej chi rix li ha' na'ok chi ch'olch'ook ru sa' xyanq li aajel ru re li wank chi sa, xb'aan naq a'an tz'aqal li aajel ru re xnumsinkil li kutank.”

Waqlaju xka'k'aal raqalil Xch'olob'ankil li k'ulub'ej chi rix li yu'am

- “Naq tento xkolb'al rix li yu'am naraj aj wi' naxye naq eb' li Awa'b'ejilal tento raj naq te'xsik' xyaalal li wank sa' li komonil b'ar nak'eemank reetal naq wankeb' sa' xiwxew chi rixeb' li xyu'am malaj xramb'al chi ruheb' li poyanam naq te'xyl xsahil li xk'ulub'eb' chi rix li xyu'ameb'. (...) Sa' xyanqeb' li k'anjal ak wank sa' ajl re li sahil wank re naq te'xkol rix li k'ulub'ej chi rix li yu'am, ha' yaal naxye chank ru, li k'anjal ak xaqab'anb'il re naq eb' li poyanam te'roksi chi xjunil li nak'eemank, jo' li tzakahemq, li ha', li hilaal, li ile'k chi rix li kawilal, li kaxlan xaml ut li saab'esink, xwaklesinkil jalan chik ut xk'eeb'al li aajel ru re li sahil wank (...)"

Xyehom li ONU chi rix Xk'ulub'eb' Xtenamit aj Ralch'och'.

- “Jun xka'k'aal raqalil:
 1. Eb' li xtenamiteb' aj ralch'och' wankeb' xk'ulub', chi maak'a'aq tz'eqtaanank re naq te'ruhanq xsik'b'aleb'rib', li komonil wank, jo'kan aj wi' sa' li tzolok, k'anjal, xtzolb'aleb' laj k'anjal, xtzolb'aleb' li ak wankeb' xtzolb'al, li ochoch, li saab'esink, li kawilal ut li tenq' chi rix li kawilal.” - “Hoob' xka'k'aal raqalil:
- Eb' li xtenamit aj ralch'och' wankeb' xk'ulub' naq te'xkol ut te'xkuutu li xna'leb'eb' xloq'oninkil li loq'laj ch'och', li xteepaleb', li ha', palaw ut li k'a' ru reheb' chelen chaq malaj li nake'xlaatz'a ut te'xsume li tento xb'aanunkil chi rix a'an reheb' li toj chalkeb' re.”

Xyehom li ONU chi rix Xk'ulub'eb' aj K'alom

- “Jun xka’k’aal raqalil:
 1. Eb’ laj k’alom ut jalan chik poyanam li nake’k’anjelak sa’ li k’aleb’aal a’aneb’ tz’aqal aj eechal re li k’ulub’ej chi rix li tz’illb’il ha’ ut li xsaqob’resinkil ru, naq aajel ru re naq te’xyl xsahil li xyu’am ut chi xjunil li xk’ulub’ li poyanam ut li xloq’al. Eb’ li k’ulub’ a’an naxchap chi xjunil naq chi ch’uut te’k’ehe’q xha’ ut xna’aj re xsaab’esinkil ru naq chaab’ilaq, li aajel ru ut naq te’ruhanq chi roksinkil chi maak’a’aq li tz’eqtaanank ut jo’ li xyehom xb’aanuhombeb’ jo’ wi’ re ixq ut winq.
 2. Eb’ laj k’alom ut jalaneb’ chik poyanam li nake’k’anjelak sa’ eb’ li k’aleb’aal wankeb’ xk’ulub’ naq wanq xha’eb’ re te’roksi, re sa’ rochoch, re li awk, karab’k, li wakaxib’k ut re jalan chik k’anjel re xkolb’eetankil rib’ rik’in li ha’, naq tkol rix, naq tyoob’tas wi’ chik ut roksinkil chi chaab’il li ha’. Wank xk’ulub’ naq junnaqik troksi li ha’ ut chan ru rilb’al li ha’, naq maa’ani t-isinq chi ru malaj xtz’ajninkil ru.
 3. Eb’ li Awa’b’ejilal te’roxloq’i, te’xkol te’xsik’ xyaalal naq wanqeb’ xha’ chi maak’a’ tz’eqtaanank, jo’kan aj wi’ rik’in li k’aynaqil na’leb’ malaj jo’ nake’xb’aanu re roksinkil li ha’, te’xsik’ xyaalal naq wanqeb’ xha’ ut te’ruuq xtojb’al cho’q re, re ochoch ut re k’anjelak ut li xna’aj b’ar wi’ nasaab’esimank ru, jo’ aj wi’ reheb’ li ixq ut li kok’ ixqa’al li wankeb’ sa’ k’aleb’aal ut eb’ li poyanam xkomoneb’ li ink’a’ nake’k’ehe’k sa’ ajl, kama’eb’ laj b’eesihom xul, laj k’anjel re sik’ok, laj nuumelb’e, ha’ yaal naxye chank ru wank, eb’ li poyanam wankeb’ ut li yal reek’ naq wankeb’ sa’ junqaq ch’och’. Eb’ li Awa’b’ejilal te’xsik’ xyaalal naq te’xk’e li ak’ k’anjelob’aal te’ruhanq xtawb’al, re kira’sink, li roksinkil xka’sutil li ha’ saab’esinb’il ru, re xxokb’al ut xtamb’al li ha’.”
 4. Eb’ li Awa’b’ejilal te’xkol rix li che’k’aaam nak’ehok ha’, jo li k’iche’, li ch’och’ ha’ ru, eb’ li nimha’, li ha’ wank sa’ jul ut li nimqi nimha’, naq naab’al na’oksimank ut naq k’ a’ru natz’ajnink ru, naq aran naxik xtz’ajnil li xnimqal k’anjelab’aal, ut jwal sa’ junpaat malaj yal naxtz’ajni ru li ha’, te’xsik’ xyaalal naq te’xsaqob’resi ru.
 5. Eb’ li Awa’b’ejilal te’xkol xk’ulub’ laj k’alom chi rix li ha’ ut jalaneb’ chik poyanam li wankeb’ sa’ k’aleb’aal naq jalaneb’ chik nake’sachok re. Eb’ li Awa’b’ejilal xb’een te’xsik’ xyaalal naq wanq li ha’ re naq eb’ li poyanam te’ruhanq roksinkil ut aran aj wi’ yooqeb’ xkolb’al rix, naq junelik wanq li ha’ ut li roksinkil chi chaab’il.

Li kaqi yajel COVID-19 ut eb' Xtenamit aj Ralch'och'

○○○●

Li Qak'ulub' naq tz'aqal toowa'aq

Wank junqaq li chaq'rab' xk'e li Awa'b'ejilal naq yook li nimla yajel, **kama' naq ink'a' chik naruhank li b'eed**, naxram xk'ulub' xtenamiteb' aj ralch'och', naq tz'aqal te'wa'aq, sa' xk'ab'a' a'an, naq ink'a' chik tch'oolan rib'. **Naq wanq ut naq truhanq li tzekank chi chaab'il jwal loq' re xyu'aminkil li xkomon li k'ulub'ej**. Sa' li tenamit Watemaal, naq xrammank li b'eed, ut naq maak'a' xtenq' li Awa'b'ejilal reheb' li komonil ut eb' laj k'ay, xreek'a' tz'aqal li k'a' ru nake'xk'anjela chi ruheb' xyu'am ut naq eb' li kab'al aj ralch'och' wanqeb' xchaab'il xtzakahemq. Moko kama'an ta raj, li xnimqaleb' aj yakonel, ma' ta chik li xnimqal aj awinel, xsume li Awa'b'ejilal naq yooqeb' chi b'eed sa' xtepal li tenamit rik'in a'in xe'xsach li jo' chank ru na'uxk tzekank.

Li tento xb'aanunkil

Xkuutunkil naq te'xk'e li chaq'rab' ut li na'leb' naq twanq li xchaab'il tzakahemqeb' xtenamit aj ralch'och', jo' aj wi' rilb'al li naramok li nake'xtzeka chi junelik ut li xk'ulub'eb' chi rix li rawimjeb'. Aajel ru rilb'al naq chi wanq xchaab'il tzakahemqeb' reheb' li kok'al ut eb' li ixq aj ralch'och' jo' aj wi' laj ralch'och' li najt wankeb' chaq. Li tenq' tk'eemanq naq wanqeb' sa' raajelal ru, roxloq'inkil aj wi' chank ru nake'tzekank.

Franciscans International
A voice at the United Nations

www.franciscansinternational.org • geneva@franciscansinternational.org

Fastenaktion
Action de Carême
Azione Quaresimale

Li tento xb'aanunkil jo' nake'xye li molam:

Li naxye li ACNUDH: Li kaqi yajel COVID-19 ut li Xk'ulub'eb' Xtenamiteb' aj Rajch'och'

- “Xxaqab'ankil xtusulal li k'anjal re tenq'ank re xsik'b'al xyaalal li rahilal naxk'am chaq li kaqi yajel COVID-19 sa' xkawresinkileb' rib' li komon, li naramok li nake'roksi chalen chaq, naq xiwiwankeb' ut xk'ulub'eb' chi rix li rawimjeb' ut li tzakahemq. Re naq li xtenamiteb' aj ralch'och' ink'a' tkanaaq chi ixb'ej, tento naq sa' li k'anjal tb'aanumanq wanqeb' sa' ajl li jwal xe'tawasiik xb'aan li kaqi yajel COVID-19 ut xk'eeb'al sa' ajl naq wanqeb' xtzakahemq li k'aleb'aal najt wankeb'.”
- “Xk'eeb'aleb' sa' ajl li xtenamit aj ralch'och' chi rix li tenq' tumin ut xtenq'ankileb' naq nawank junaq rahilal sa' xyanqeb', naq te'xk'e xloq'al chank ru nake'tzakank.”

Li roq ruq'm li ONU re xtenq'ankileb' li Ixq. Xsik'b'al xyaalal li kaqi yajel COVID-19

- “Xsik'b'al xyaalal naq li kok'aleb' aj ralch'och yajeb' xtib'el, xk'eeb'aleb' li xtzakahemq ut li xtzolb'aleb' chi junelik ut naq yalaq b'ar te'tzolo'q. Naq tb'aanumanq, ch'olch'ooq naq mare te'tz'eqtaanaaq li kok' ixqa'al aj ralch'och' sa' li xjek'inkil ut xb'aanunkil li tenq'ank.

Li k'ulub'ej chi rix li tzekank chi chaab'il yeeb'il ut sumenb'il arin:

Xsumk'uub' ab'l tenamit chi rix li K'ulub'ej re Kawresink ib', Komonil Wank ut Yehom B'aanuhom

- “Junlaju raqalil
 - Eb' li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk sa' li k'uub' a'in nake'xk'e chi ruheb' li xk'ulub' chi xjunil li poyanam naq us wanqeb' chi ru li xyu'am ut li xjunkab'al, jo' aj wi' li tzakahemq, li b'aatal ut li ochoch chi tz'aqal re ru, re naq yooq chi usaak li xwanjik. Eb' li Awa'b'ejilal us tz'aqal li k'anjal te'xb'aanu re li k'ulub' a'in, naq te'xk'e chi ru li xtenq' li ab'lil tenamit naq k'ulub'anb'ilaq chi us.
 - Eb' li Awa'b'ejilal nake'tz'aqonk sa' li k'uub' a'in, naq te'xk'e chi ruheb' li xk'ulub'eb' li poyanam naq kolb'ilaqeb' chi ru li tz'okaak, te'xk'e jo' xk'anjeleb' xjunkaleb' ut rik'in xtenq' li ab'lil tenamit, xchaq'rab'il ut li k'anjal chi ch'olch'ook ru li k'anjelaq reheb' a'in:
 - Xchaab'ilob'resinkil rawb'al, xkolb'al rix ut xjek'inkil li tzakahemq b'ar wi' t-oksimanq li nawom ak tustu ru ut tz'ilb'il rix ut xpuktasinkil resil chi rix rusil li tzakahemq, xtuqub'ankil ru malaj xjalb'al li chaq'rab' chi rix li ch'och' re naq truhanq xk'anjelankil ut roksinkil chi us li xb'ihomal li qasutam;
 - Rilb'al chi us naq tjek'imaniq chi junnaqik li tzakahemq nachalk yalaq b'ar jo' naraj li majelal, xk'eeb'al sa' ajl li ch'a'ajkilal li natawmank jo' eb' li tenamit nake'loq'ok tzakahemq jo' li nake'k'ayink."

Nimla k'uub' chi rix xk'ulub'eb' li kok'al

- “Kaahib’ xka’k’aal raqalil:
 1. Eb’ li Awa’b’ejilal nake’tz’aqonk arin nake’xsume li xk’ulub’eb’ li kok’al naq te’xyal xsahil tz’aqal li kawilal ut li k’anjel naq te’ile’q chi ru li yajel ut naq te’kawuuq wi’ chik. Eb’ li Awa’b’ejilal te’xyal xq’e naq maajun kok’al ramb’ilaq chi ru naq tk’ul rusil chi xjunil li k’anjel chi rix li kawilal.
 2. Eb’ li Awa’b’ejilal nake’tz’aqonk ch’olch’ooq chi ruheb’ naq te’xk’e li k’ulub’ej a’in ut naq ak rehaq aj wi’ naq te’xk’e xchaq’rab’il re naq:

(...)

c) Xb’anb’aleb’ li yajel ut naq ink’a’ kaw li tib’elej, sa’ xkomon li k’anjel re rilb’al li kawilal, b’ar wi’ naru roksinkil li ak’ k’anjelob’aal li natawmank ut xk’eeb’al li tzakahemq nak’ehok kawub’l, ha’ tz’ilb’il ru, naq ch’olch’ooq li ch’a’ajkilal, naq xiwxiw xtz’ajninkil li qasutam.”

Kab’laju raqalil Xch’olob’ankil li k’ulub’ej chi rix li tzakahemq

- “Li xjolomil naxye naq chaab’ilaq li tzakahemq a’an jun k’ulub’ naq moko jek’jook ta rik’in xloq’al li poyanam ut aajel ru naq chi yalmanq xsahil re jalan chik k’ulub’ej re li poyanam li kanab’anb’il reetalil sa’ li hu re ab’lil tenamit chi rix k’ulub’ej. Ink’a’ aj wi’ naru xjek’b’al rik’in naq junnaqik k’eeb’il li k’ulub’, yalb’an naraj xsik’b’al xyaalal li sik’ok ib’, chi rix li sutam ut sa’ li komonil, sa’ li xtenamituleb’ ut ab’lil tenamit, naq a’an t-isinq li neb’a’il ut naq chi xjunil tyal xsahil li xk’ulub’li poyanam.
- “Aajelaq ru naq chi ilmanq chi us, naq xk’eeb’al chi uub’ej chi rix naq wanqeb’ xtzakahemq reheb’ li poyanam wankeb’ sa’ li na’ajej junelik nawank xch’a’ajkilal malaj jalan chik li ink’a’ nake’k’ehé’k sa’ ajl. A’an li naab’al chi ch’uut xtenamiteb’ aj ralch’och’ wankeb’ sa’ rahilal naq mare ink’a’ chik te’ruuq roksinkil li xnajter na’ajeb’.”

Hoob’ xka’k’aal raqalil Xch’olob’ankil li nawom ut li k’ulub’ej chi rix li kawresink ib’, komonil wank ut Yehom B’aanuhom

- “Li tz’ilok na’leb’ yook chi uxk ut li chaab’il k’anjelob’aal naab’al chik ru li awinq narisi, a’in natenq’ank naq wanq xtzakahemqeb’ li poyanam ut xkotzb’al li tz’okaak. Yalb’an wank li k’anjelob’aal yook xjot’b’al li qasutam li nak’anjelank re li k’iila awimq, hab’an li ch’a’ajk naq junes loq’ok aj chik tb’aanumanq rik’ineb’, jo’kan naq li nake’tz’aqonk sa’ li Nimla Ch’utam xe’xye naq eb’ laj k’alom ut jalan chik poyanam nake’k’anjelak sa’ li k’aleb’aal wankeb’ xk’ulub’ naq te’xxaqab’ li chank ru nake’raw li xtzakahemq li ak nawb’il ru xb’aaneb’ naab’al chi Awa’b’ejilal jo’ li xk’ulub’eb’ chi rix li chank ru te’awq. Jo’kan tento xkolb’al rix li k’ulub’ej re tz’aqonk sa’ ak’ na’leb’ ut li roksinkil ut xyalb’al xsahil li rusilal sa’ li awk, ut moko xmuxb’al ta xk’ulub’eb’ laj k’alom ut jalan chik poyanam nake’k’anjelak sa’ li k’aleb’aal re xsik’b’al ru li k’anjelob’aal te’hulaq chi ru roksinkil. Ut tento aj raj wi’ xkuutunkil li xk’anjelankil li awk li ink’a’ naab’al k’anjel naraj li naq’unob’resink ru li ch’och’ ut xraab’al li q’eem ut naxkol li k’iila che’k’aaam.”
- “Jo’kan aj wi’, eb’ li Awa’b’ejilal nake’tz’aqonk arin, te’roksi chaab’il na’leb’ naq li tz’ilok ut li awk te’xchap raj xna’leb’ laj k’alom ut jalaneb’ chik poyanam nake’k’anjelak sa’ k’aleb’aal re naq te’tz’aqonq tz’aqal xyeeb’al li aajel ru xtz’ilb’al rix re li wakliik, ut re xb’aanunkil, xb’aan naq wankeb’ xnawom ut xk’eeb’al xloq’al li yehom xb’aanuhom. Chi xjunil li chaq’rab’ malaj li na’leb’ t-oksimanq chi rix yolq’em ut b’an nakamsink xul, li xk’iila ch’a’ajkilal naxk’am chaq ut li chaab’il na’leb’ ak tz’ilb’il rixk.”

Jalanatq chik hu naru roksinkil b'ar wi' tk'e rib':

Xyehom Xmolamil Ab'l Tenamit chi rix xk'ulub'eb' laj k'alom

- “Ho’laju raqalil:
 1. Eb’ laj k’alom ut jalan chik poyanam wankeb’ xk’ulub’ naq te’tzakanq chi us ut xk’ulub’eb’ tz’aqal naq kolb’ilaqeb’ chi ru li tz’okaak. Li tz’okaak naxchap li k’ulub’ej re xk’anjelankil li tzakahemq ut li tsekank chi us, li nak’ehok xsahil li wank ut li k’iik, sahil ch’oolejil ut ruhank chi na’leb’ak.
 2. Eb’ li Awa’b’ejilal tento te’ril naq eb’ laj k’alom ut jalan chik poyanam nake’k’anjelak sa’ k’aleb’aal te’ruhanq xkawresinkileb’ rib’, naq tz’aqalaq li tzakakahemq ut chaab’ilaq ut k’anjelanb’ilaq chi chaab’il, wanq reeqaj naq ttzekaaq ut chi junnaqikaq, xk’eeb’al xloq’al li xyehom xb’aanuhom ut naq wanq aj wi’ xtzakahemqeb’ li toj chalkeb’ re, re naq usaq li xwanjikek’ jo’ li xjunxaqalil ut li xk’auxl, chi xjunqalileb’ ut sa’ komonil ut a’anaq li aajel ru cho’q re li xmajelaleb’.
 3. Eb’ li Awa’b’ejilal te’roksi li chaab’il na’leb’ naq te’xyal xq’e naq us te’tzekanq li kok’al sa’ li k’aleb’aal ut sa’ xyanq li ile’k chi rix li kawilal, malaj sa’ jalan chik xb’aanunkil ut roksinkil li ak’ na’leb’ ut xk’eeb’al li tzakahemq nak’ehok kawub’l ut chi kama’in wanqeb’ xtzakahemq li ixq wankeb’ sa’ yu’am ut naq yooqeb’ chi tu’resink. Eb’ li Awa’b’ejilal te’ril aj raj wi’ naq chi xjunil li komonil ut eb’ tz’aqal li na’b’ej, yuwa’b’ej ut eb’ li kok’al te’xk’ul li esil li tz’aqal aajel ru chi rix rusil naq nake’tzakank chi us li kok’al ut li rusilal tu’resink ut li tenq’ re roksinkileb’ li na’leb’ a’an.
 4. Eb’ laj k’alom ut eb’ li jalan chik poyanam nake’k’anjelak sa’ k’aleb’aal, wankeb’ xk’ulub’ re xxaqab’ankil li k’iila na’leb’ nake’xb’aanu chi rix xk’anjelankil li tzakahemq, li nake’xnaw ru li Awa’b’ejilal ut li k’ulub’ej chi rix li xk’anjelankil li tzakahemq. A’in naxchap chi xjunil li k’ulub’ej re li tz’aqonk sa’ xxaqab’ankil li xna’leb’il chi rix li k’iila k’anjel nab’aanumank chi rix li tzakahemq ut li k’ulub’ej naq chaab’ilaq li tzakahemq ut tz’aqalaq, awb’ilaq chi maak’a’ li b’an ut troxloq’i li xyehom xb’aanuhom.
 5. Eb’ li Awa’b’ejilal sa’ komonil rik’ineb’ laj k’alom ut jalaneb’ chik poyanam nake’k’anjelak sa’ k’aleb’aal, te’xxaqab’ li na’leb’ re li na’ajej ut re li xteepalil li tenamit re xwaklesinkil ut xkolb’al li k’ulub’ej chi rix naq wanq ut usaq li tzakahemq, jo’ rawb’al li tzakahemq ut xna’leb’il li awk chi junq naqik naq te’xye resil ut xkolb’al rix li k’ulub’ej nayeemank sa’ li ch’olob’ank a’in. Eb’ li Awa’b’ejilal te’xsik’ xyaalal naq junnaqikaq xna’leb’il chi rix li awk, li kawresink ib’, li komonil wank ut jo’ wi’ chi rix li yehom b’aanuhom, na’atinak chi rix li wakliik rik’in li xpaab’ankil li k’ulub’ej nayeemank sa’ li ch’olob’ank a’in.

Li kaqi yajel COVID-19 ut eb' Xtenamit aj Ralch'och'

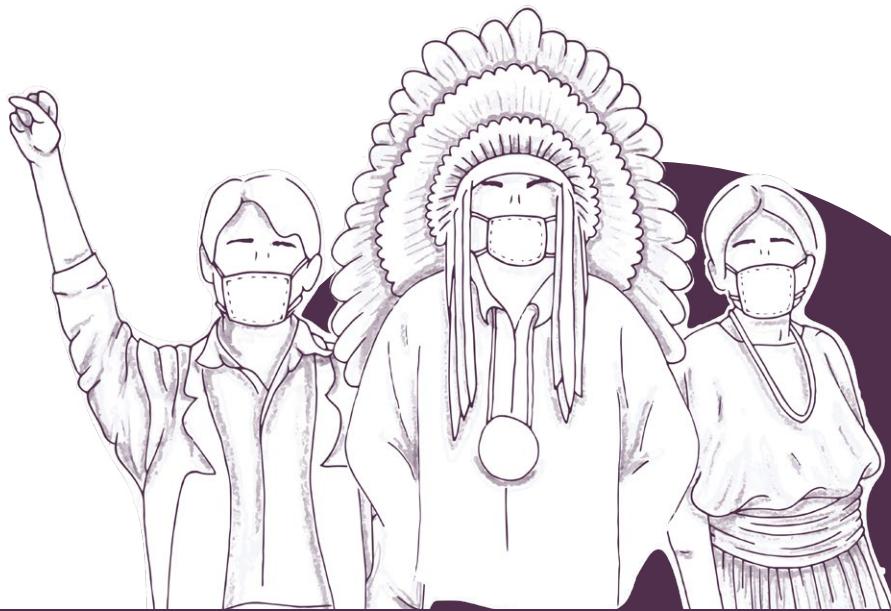
○ ○ ●

Poyanam nake'kolok rix k'ulub'ej

Eb' li xtenamit aj Ralch'och' kok'aq xsa' nake'xiwak rik'in li xyu'am ut eb' li xjunkab'al sa' xkolb'al li xch'och'eb' ut ma' ta chik naq eb' li Awa'b'ejilal nake'xtiq ru li chaq'rab' re xwanjik tenamit sa' rahilal, naq yook li nimla yajel. Naq nake'xye naq li chaq'rab' re kolok naq li tenamit wank sa' rahilal, nake'roksi re xsak'b'aleb' **xtenamit aj ralch'och' ut eb' li nake'kolok xk'ulub' poyanam.** Sa' li chihab' 2019, li molam Front Line Defenders kixk'e reetal naq "li k'ulub'ej chi rix li ch'och', li sutam ut eb' xtenamit aj ralch'och'a'an tz'aqal li xiwxiw wankeb'sa' xkolb'al xk'ulub' li poyanam."

Li tento xb'aanunkil

Eb' li Awa'b'ejilal tento raj **nake'xk'e chik junaq xkolb'aleb'** li poyanam nake'kolok k'ulub'ej rik'in junaq chaq'rab', xna'leb'il malaj junaq molam. Li k'anjel nake'xb'aanu laj kolonel, rilb'al ut xk'eeb'al resil li muxuk k'ulub' ut li numtaak **jwal aajel ru** naq yook li nimla yajel. Eb' li Awa'b'ejilal **tento te'xkol eb' li poyanam nake'kolok k'ulub'ej chi ru yalaq k'a' ru chi sak'e'kil malaj xib'EEK,** kama'an aj wi' li ani te'b'aanunq re li ch'a'ajkilal (ma wank sa' li chaq'rab' malaj ink'a') te'kame'q chi ru li chaq'rab' ut naq twanq li raqok aatin, li k'a' ru nak'anjelak ut li tenq'aak moqon.

Franciscans International
A voice at the United Nations

Fastenaktion
Action de Carême
Azione Quaresimale

Li tento xb'aanunkil jo' nake'xye li molam:

Resil xk'anjal li na'aatinak chi rix xk'ulub'eb' xtenamiteb' aj ralch'och'

- “Eb’ li Awa'b'ejilal tento raj te’xk’e junaq chik xkolb’aleb’ li nake’kolok xk’ulub’ aj ralch’och’ ut li jalaneb’ chik nake’kolok, li xiwwiw wankeb’ xyu’am sa’ xk’ab’a’li tz’apam ut jalan chik na’leb’. Nake’xk’e aj raj wi’ sa’ ajl li k’angel nake’xb’aanu laj kolonel, rilb’al ut xk’eeb’al resil li muxuk k’ulub’ ut li numtaak, a’an jun k’angel jwal aajel ru ut yooq raj xb’aanunkil junelik chi maak’a’ xt’ilb’al.”
- “Moko naru ta nume’k sa’ xb’een li chaq’rab’ re xramb’aleb’ chi ru laj k’amol b’e ut li nake’kolok xk’ulub’ aj ralch’och’ naq moko wankeb’ ta sa’ aatin. Eb’ li Awa'b'ejilal tento raj chi junpaat te’risiheb’ malaj te’xjeb’ laj kookox sa’ xteepaleb’ ut xna’ajeb’ laj ralch’och’. Xkanab’ankil xsak’b’aleb’ li nake’kolok xk’ulub’ laj ralch’och’, li ch’och’, li sutam ut eb’ li ixq, li nake’b’aanunk re xk’amb’aleb’ chi ru chaq’rab’ ut naq chi wanq li raqok aatin, chi wanq li k’angelob’aal ut li tenq’ moqon.

Resil xk'anjal li na'aatinak chi rix chank ru wank xk'ulub'eb' li nake'kolok xk'ulub'eb' li poyanam

- “Yaal aj wi’ naq eb’ li xnimqal aj yakonel wank aj wi’ sa’ xb’eeneb’ xkolb’aleb’ li nake’kolok k’ulub’ej, yalb’an a’aneb’ jun chi sak’ok’ reheb’, jo’kan aj wi’ li nake’ch’i’ch’i’ink reheb’ li nake’kolok k’ulub’ chi rix li ch’och’, xk’ulub’eb’ aj ralch’och’ ut li k’ulub’ chi rix li sutam. Naab’al reheb’ a’an li nake’kolok chaq k’ulub’ sa’ najtil k’aleb’aaal.”
- “Rilb’aleb’ chi us li ch’uut wankeb’ sa’ cha’jkilal, ha’ tz’aqal li nake’k’angelak chaq sa’ najtil malaj tz’eqtz’ookil na’ajej, li nake’kolok re sutam, li xk’ulub’eb’ li sum ixq, ixqi winq, ka’suun, sutq’ poyanam, ka’chal poyanam, li ixq nake’kolok k’ulub’ej ut li nake’k’angelak chi rix xk’ulub’ li ixq, li kok’aleb’ nake’kolok k’ulub’ej, li nake’kolok rix li sutam, laj kolonel wankeb’ sa’ nimqi yakleb’aaal, eb’ laj kolonel xk’ulub’ aj nuumel, chi xjunil li k’ulub’ej ut li xkomon li na’leb’ naxk’am chaq ut li nake’kolok xk’ulub’eb’ li ink’ a’ kaw xjunxaqaqalileb’.”

Resil xk'anjal Ruuchil Xmolamil Ab'l Tenamit li nakolok k'ulub'ej, chi rix chank ru wank xk'ulub'eb' li poyanam arin Watemaal.

- “Xkuutunkil li chaq’rab’, li xna’leb’il ut li na’ajej re xkolb’aleb’ aj wi’ naq ink’ a’ te’k’eh’ek maak sa’ xb’een laj kolonel k’ulub’ej, jo’eb’ laj xokol esil, aj raqol aatin, eb’ laj tz’ilol rix chaq’rab’ ut rilb’al naq chi uxmanq li tento xb’aanunkil naxye li resil xk’angel li ACNUDH ut Rochochil aj kolol Xk’ulub’ Poyanam chi rix chank ru wankeb’ laj kolonel k’ulub’ej Watemaal.”

Li roq ruq’m li ONU re xtenq’ankileb’ li Ixq. Xsik’b’al xyaalal li kaqi yajel COVID-19

- “Xtuqub’ankil ru li tenq’ank ut eb’ li molam rik’ineb’ laj kolol k’ulub’ej li nake’xyal xq’ e xkolb’al li najteril na’ajej, li che’k’aaam ut li nake’xkawres wi’ rib’ xtenamit aj ralch’och’.”

Li xch’olob’ankil: Li CEDAW ut li kaqi yajel COVID-19

- “Xsik’b’al jalan chik xb’ehil li xwanjikeb’ sa’ tz’alam li ixq, naru naq rilb’aleb’ chaq malaj tojok maak sa’ ochoch, kama’ reheb’ li ixq chapb’ileb’ sa’ xk’ab’a’ naq nake’maakob’k sa’ k’angel malaj kok’ maak, ixq nake’q’etok chaq’rab’ moko xiwwiw ta ruheb’ ut eb’ li sa’ junpaat nake’tuqla ru, malaj li ak raqe’k re xtz’alamil, li ixq yajeb’ malaj wankeb’ sa’ yu’am, li cheekeb’ malaj li ink’ a’ kaw xjunxaqaqalileb’. Li ixqeb’ wankeb’ sa’ tz’alam xe’wank sa’ li Awa'b'ejilal jo’ eb’ aj wi’ laj kolonel k’ulub’ej li chapcho’keb’ chi moko ch’olch’ook xchaq’rab’il, tento te’isiiq sa’ tz’alam.”

Eb' li xk'ulub' li nake'kolok k'ulub'ej sumenb'il sa'eb' li chaq'rab' a'in:

Li sumk'uub' ke'xyiib' aran Escazú

- “Xb'eleelaju raqalil: Eb' laj kolonel k'ulub'ej chi rix li sutam
 1. Li junjunq chi Awa'b'ejilal te'ril naq maak'a'tch'e'oq b'ar wi'te'wanq li poyanam, ch'uut ut eb'li molam nake'k'anjelak ut nake'xkol li k'ulub'ej chi rix li sutam, te'xb'aanu xk'anjeleb' chi maak'a'txib'enq ut ramoq reheb' ut moko xiwxiw ta wanqeb'.
 2. Li junjunq chi Awa'b'ejilal te'xb'aanu li k'anjel us ut tk'anjelaq re xk'eeb'al xloq'al, xkolb'al xk'anjel chi xjunil li k'ulub'ej reheb' laj kolonel k'ulub'ej chi rix li sutam, li xk'ulub'eb' aj wi' chi rix li yu'am, xkawilal, naq tye raatin xk'a'uxl chi maak'a'tramoq re, xk'ulub' chi rix li ch'utamik sa'xyaalal ut naq yalaq b'artb'eqqjo'wi'naq truhanq xb'aanunkil ut roksinkil li xk'ulub', ch'olch'ooq chi ru li Awa'b'ejilal li xtaqlakil xb'aan li ab'lil tenamit chi rix li k'ulub'ej, li nasokelank li chaq'rab' ut li xna'leb'il li xk'ub'lal li xchaq'rab'.
 3. Li junjunq chi Awa'b'ejilal te'xb'aanu li k'anjel us, tk'anjelaq ut sa'xq'ehil re xkolb'al, xtz'ilb'al rix ut xtz'alamil li sak'e'k, resil li raasa ut li xib'EEK naru nake'xk'ul laj kolonel k'ulub'ej chi rix li sutam ut naq te'roksi li xk'ulub'eb' wank sa'li sumk'uub' a'in.”

Xch'olob'ankil resilal xk'ulub'eb' eb' li nake'kolok xk'ulub' li poyanam

- “Xjun raqalil:
Chi xjunil li poyanam wank xk'ulub'sa'junesal malaj sa'komonil re xk'anjelankil ut yalok q'e re xkolb'al ut xb'aanunkil li k'ulub'ej ut xk'ojojal li ach'ab'aak sa'li qatenamit ut sa'li ab'lil tenamit.”

GINEBRA

37-39 Rue de Vermont | C.P. 104 | CH-1211 Geneva 20 | Suiza
+41 22 779 4010 | geneva@franciscansinternational.org

NUEVA YORK

246 East 46th Street #1 | New York, NY | 10017-2937 | Estados Unidos
+1 (917) 675 1075 | newyork@franciscansinternational.org

www.franciscansinternational.org

Franciscans International

A voice at the United Nations

Fastenaktion
Action de Carême
Azione Quaresimale